

LITOVELSKÉ NOVINY

2017
cena 11 Kč

10

Litovelské slavnosti nás učily i bavily

Týden knihoven

9

Saunování

17

Nová výstava v Muzeu

11

Vážení a milí čtenáři,

je mi velkou ctí přivítat se s Vámi na stránkách říjnového vydání Litovelských novin. Jmenuji se Eva Kratochvílová a představuji se Vám jako nová redaktorka Litovelských novin. Od tohoto čísla se spolu budeme na těchto dvaceti stránkách pomyslně setkávat. Dovolte mi, abych se Vám krátce představila. Je mi 29 let a žiji v Nové Vsi u Litovle. Původně pocházím z Těrlicka, které možná ne všichni znáte. Je to obec ležící mezi městy Havířov a Český Těšín známá především svou přehradou. Do zdejšího kraje jsem se dostala prostřednictvím studia na vysoké škole v Olomouci. V litovelském regionu žiji již devátým rokem, takže se snad dá říci, že už jsem „místní“. Jak se ale ukazuje, pořád jsou místa, která neznám a která, jak doufám, se mi spolu s Vámi (prostřednictvím Litovelských novin) podaří objevit. K mým zálibám patří čtení, zahradničení a pečení – snad se mi něco z toho podaří promítnout i do Litovelských novin. Doufám, že budu pokračovat stejně úspěšně jako má předchůdkyně a že Litovelské noviny budou stále tak oblíbeným periodikem jako dosud.

Dne 22. září dle astronomického kalendáře skončilo léto a začal nám podzim. I když tedy slunečných a teplých dní ubývá, tak u nás v Litovli se stále pořád něco děje. Velkou a očekávanou zářijovou událostí byly Litovelské slavnosti, které v rámci Dnů evropského dědictví a výročí 50 let vzájemné spolupráce s partnerským městem Revúca, nabídl svým návštěvníkům hojný a pestrý program. Více o akci se dočtete na str. 10. Poprvé se Litovel stala zastávkou týmu Recyklojízda 2017, ze které přinášíme taktéž článek na str. 4. A dále nesmíme zapomenout jmenovat novou výstavu „Společenský život hmyzu“ v prostorách Muzea Litovel, o které se více dovíte na str. 11. Říjnové vydání je tedy nabitě informacemi a čeká jen na Vás. Také nesmíme zapomenout zmínit výročí založení města, které si město 13. 10. připomene.

Na konec chci Vám, čtenářům, popřát, ať se noviny stále líbí a najdete v nich to, co hledáte. Loučím se s Vámi citátem princezny Diany: „**Dělejte jen to, co Vám radí srdce.**“

Eva Kratochvílová, redaktorka

„Seniortaxi“ od 9. 10. v Litovli

Na odbor sociální a správní se obrátilo několik seniorů z Litovle s požadavkem na zřízení tzv. seniortaxi, které by zajišťovalo seniorům se ztíženou schopností pohybu dopravu k lékaři, na rehabilitaci, úřad, poštu, nádraží, hřbitovy apod. za výhodnějších podmínek než běžné taxi. Tento podnět byl prezentován na zastupitelstvu města a to mě vedlo k přemýšlení, jak by taková služba mohla existovat s minimálními náklady pro rozpočet města i pro kapsu seniorů.

Do té doby předložené dvě nabídky na provozování této služby oslovenými taxislužbami nebyly ekonomicky přijatelné buď pro město kvůli výši požadované dotace, nebo pro seniory kvůli ceně přepravy seniorů z integrovaných obcí. Našlo se pár lidí, kteří smýšleli podobně jako já a hledali jsme řešení. Založili jsme spolek Akselit z. s., který má ve své náplni zajišťování přepravy seniorů. Spolek předložil projekt této služby radě města a současně požádal o příspěvek na provoz vozidla. Ostatní náklady, jako odměna řidiče, pořízení vozidla, provoz dispečinku apod., jsou v režii spolku. Zastupitelstvo města Litovel dne 21. 9. 2017 schválilo příspěvek

našemu spolku na provoz vozidla a od 9. 10. 2017 zahájíme poskytování této služby.

Přepravní služba bude poskytována na telefonickou objednávku, která bude učiněna minimálně den předem. Dle rozhodnutí Zastupitelstva města Litovel bude příspěvek na dopravu určen **pro osoby od 65 let, dále pro osoby s průkazem TP, ZTP nebo ZTP/P.** Služba bude provozována v rámci Litovle a integrovaných obcí v pracovní dny. **Cena přepravy** za jednotlivou jízdu: 20 Kč po městě Litovel (vymezeno dopr. značkami), 25 Kč integrované i ostatní obce. Předpokládaná **dobu přepravy:** 6.30 – 15 hodin, po dohodě i v jiném čase. Telefonický kontakt: 725 993 884, e-mail: akselit@seznam.cz. Tato služba je koncipována jako nezisková a bez příspěvku na provoz vozidla od města nebo obcí, které se do tohoto projektu také mají zájem zapojit, není možné ji provozovat. Chci poděkovat těm zastupitelům, kteří projekt podpořili a předem poděkovat případným sponzorům, kteří by měli zájem se na tomto projektu spolupodílet.

Jaroslav Skála, autor projektu a předseda spolku Akselit

Stíny Litovelska

Litovelské slavnosti

Letošní Litovelské slavnosti zpestřil svým vystoupením jeden z místních opilců, který, posilněn alkoholem, začal obtěžovat ostatní návštěvníky. Na místo byla přivolána hlídka městské policie, která tohoto „účinkujícího“ nejprve napomenula za nevhodné chování. Napomenutí však nemělo valný účinek a opilec začal stupňovat své sólo. Hlídkou strážníků byl zpacifikován a putoval na záchytnou stanici do Olomouce.

Partnerský spor

Dne 9. 9. 2017 v 19.45 hod. přijala hlídka městské policie telefonické oznámení, že v Litovli,

na ul. Havlíčkově, leží zraněná žena. Ženě byla poskytnuta první pomoc a přivolána rychlá zdravotnická pomoc. Mimo zranění v obličeji byla notně opilá. Při ošetřování ženy se na místo dostavil přítel zraněné, také v podroušeném stavu. Přiznal se, že měl se svou partnerkou spor, který vyřešil fackou. Žena byla převezena k ošetření do nemocnice. Jejich spor rozsoudí přestupková komise.

Pší exkrementy

V posledních týdnech přijala městská policie několik oznámení na neukázněné pejskaře, kteří neuklízí výkaly po svých miláčcích. Strážníci sice něko-

lik těchto přestupků vyřešili, ale mnoho jich nebylo. Problém je v tom, že pokud lidé strážníky vidí, seberou hovínko čímkoli. Pokud Vám vadí neukáznění pejskaři, zavolejte, projeďte osobní statečnost. Strážníci přijedou a přestupek vyřeší.

Konec prázdnin

Dne 25. 08. 2017 v 00.20 hod. přijala hlídka Městské policie Litovel oznámení, že v Litovli na sídlišti Vítězná hoří za Albertem dva plastové kontejnery. Strážníci se dostavili na místo společně s hasiči. Všimavý občan je upozornil na skupinu mladíků, kterou viděl od kontejnerů utíkat. Na základě popisu byli

tři mladíci zadrženi v prostoru arboreta na sídlišti. Jednalo se o známé firmy. Mladíků bylo údajně více, ale někteří se pod rouškou tmy z místa včas vytrhali. Škoda přesahovala hranici pro spáchání trestného činu. Na místo byla přivolána hlídka Policie České republiky. Při vyšetřování bylo zjištěno, že si mladíci pořizovali ze své akce videozáznam, který také prozradil, že kontejnery nebyly jedinou obětí jejich řádění. Za oběť jim padlo i několik odpadkových košů. Celou věc šetří místní oddělení Policie České republiky.

Městská policie Litovel

V Litovli 1. října 2017. Uzávěrka příštího vydání Litovelských novin: 19. října 2017

Litovelské noviny – periodický tisk územního samosprávného celku města Litovle. Registrace u Ministerstva kultury ČR pod č. E 11104. Měsíčník, náklad 1250 kusů. Vydává město Litovel. IČO: 299 138. Adresa redakce: Redakce Litovelských novin, Městský úřad Litovel, náměstí Přemysla Otakara 778, 784 01 Litovel, tel.: 585 153 147 nebo 725 074 921, e-mail: litovelskenoviny@mestolitovel.cz, web: <http://noviny.litovel.eu>. Redaktor: Mgr. Eva Kratochvílová Tisk: Profi-tisk Olomouc.

Litovelské noviny uveřejní bezplatně společenská oznámení a osobní zprávy. Redakce si vyhrazuje právo krátit dodané příspěvky.

Plnění volebního programu ve městě Litovel Sdružením nezávislých kandidátů

Vážení spoluobčané,

od voleb do zastupitelstva uplynuly tři roky a rádi bychom Vás informovali o tom, co se podařilo splnit, co nás ještě čeká a s čím se potýkáme.

Doprava a infrastruktura

V roce 2016 byla realizována první etapa revitalizace sídliště – ulice Gemerská. Letos se provádí etapa K. Sedláka. Celkem je připraveno 7 etap, řeší se sloučení do 5 etap kvůli rychlejšímu provedení staveb. Postupně budeme takto na sídlišti navyšovat počet parkovacích ploch.

Byly rekonstruovány ulice v obcích Tři Dvory, Chořelice, byl vybudován nový chodník v Nasobůrkách a v Savíně. V Litovli je nový chodník v ulici Pavlínka a byly rekonstruovány ulice Masarykova, Javoříčská, Gemerská, Rybníček, Kollárova, Švédská.

Po rekonstrukci náměstí se opravují ulice v historickém centru. Byl zpracován harmonogram oprav všech potřebných ulic ve městě i 11 obcích. Obce obdržely mapy, do kterých si mají zakreslit své požadavky na úpravy prostranství a parkoviště, které budou zapracovány do projektové dokumentace.

Ve spolupráci s Olomouckým krajem se připravuje projekt rekonstrukce ulic Olomoucká, Dukelská a Uničovská – hlavní dopravní průjezd městem. Podařilo se nám prosadit navíc i přípravu cyklostezky podél těchto komunikací a kruhový objezd na křižovatce ulic Uničovská, Loštická a K. Sedláka. Realizace první etapy rekonstrukce v úseku od Unčovic po vjezd do města proběhne v roce 2018, Dukelská a Uničovská v roce 2019–2020. Současně budou rekonstruovány i tři mosty.

Vybudovat kanalizaci v obci Myslechovice (projekt je zpracován).

Tato akce se bude provádět současně s budováním kanalizace v obci Haňovice. Obě obce budou napojeny jedním kanalizačním řádem na Čistírnu odpadních vod Litovel. V současné době je podána žádost o dotaci.

V Nové Vsi a v Savíně připravit varianty pro odkanalizování těchto obcí.

V obou obcích byly svolány veřejné schůze, aby se občané vyjádřili k budování této infrastruktury a zavázali se k napojení svých nemovitostí. Občané se vyjádřili pro vybudování kanalizace a připravuje se projektová dokumentace.

Pro Savín se projektuje i vodovod. Na ten má zájem se napojit i samostatná obec Slavětín.

Na protipovodňová opatření je zpracována dokumentace pro územní řízení. Ke stavebnímu povolení je nutno získat pozemky od cca 200 vlastníků. Vyhlášení záplavových zón státem ukazuje na nezbytnost realizace protipovodňových opatření, jinak bude ohrožen rozvoj města. Zastupitelstvo schválilo v listopadu 2016 Fond rezerv na zajištění přípravy a realizace protipovodňových opatření. Do tohoto fondu byly převedeny 2 mil. Kč a každoročně bude doplňován. Fond bude především sloužit na výkupy a směny pozemků.

Připravit projekty pro výstavbu cyklostezek a realizovat je.

Příprava stezek pro pěší a cyklisty je v této fázi:

Stezka pro pěší a cyklisty Litovel – Tři Dvory – připravuje se stavební povolení.

Stezka pro pěší a cyklisty Litovel – Uničov od Modré hvězdy po hranice k.ú. Litovel – Červenka podél silnice II/449 – zpracovává se dokumentace pro územní rozhodnutí.

Stezka pro pěší a cyklisty Litovel – Červenka – tzv. Hrázka – se dokončuje.

Dopravně bezpečnostní opatření pro pěší a cyklisty podél silnice II/449 v zastavěném území města Litovel, jehož součástí je stezka pro pěší a cyklisty od okružní křižovatky Olomoucká ulice po křižovatku Dukelská – Lidická – je zpracována dokumentace pro územní řízení. Nasobůrky – stezka pro pěší a cyklisty od Alibony po okružní křižovatku před Prů-

myslovou zónou – zpracovává se vyhledávací trasa – studie.

Zvyšovat úroveň vybavenosti škol, zajišťovat údržbu jejich budov, podporovat vzdělávání a výchovu mládeže.

Nejvýznamnější akce – nová fasáda na budově SOŠ, výměny oken SOŠ, DDM, MŠ, opravy sociálního zázemí u MŠ, ZŠ, nové šatny GJO a letos se dokončuje zadní vstup do šaten. Bude zahájena výměna oken na této krásné novorenesanční budově. Obdivována je venkovní třída ZŠ Jungmannova. Děkuje školám za pedagogickou práci a také za vlastní aktivity v získávání dotací.

Sport, kultura, volný čas

Město významně podporuje činnost sportovních klubů a oceňuje úspěchy jednotlivců i družstev.

V Chořelicích bylo instalováno nové oplocení hřiště na malou kopanou. V Chudobíně byl postaven nový společenský objekt

na hřišti, v Nasobůrkách bylo rekonstruováno dětské hřiště.

Prioritou v kultuře je podpora naší příspěvkové organizace Městský klub Litovel, která zajišťuje většinu činností v oblasti kultury. Dále finanční podpora pěveckých sborů a příležitostných akcí ve městě. V našich vesnicích osadním výborům, dobrovolným hasičům, TJ Sokol, Českému červenému kříži, kteří zde alternují kulturní a sportovní aktivity. To samé se týká podpory spolků i fyzických osob v oblasti sportu v rámci dlouhodobých aktivit. Litovel přispívá TJ Tatran na účast v extralize házené a spolupracuje s nadregionálními projekty Spartan Race a Bobr Cup.

V současné době probíhá během kalendářního roku na náměstí 10–13 akcí, které přilákají tisíce návštěvníků. Akce v spolupráci s Městským klubem Litovel, Olomouckým krajem a soukromými pořadateli, farmáři.

Bydlení a sociální služby

Zastupitelstvo rozhodlo o koupi areálu tzv. Vědečky v ulici Boženy Němcové. Na tuto nemovitost se zpracovává projekt na stavbu malometrážních bytů a parkoviště.

Podpora Charity je každoročně zakotvena v městském rozpočtu a veřejnou účastí na akcích Charity. Zastupitelstvem města byl schválen Střednědobý plán sociálních služeb. Z něj mezi hlavní cíle patří rozšíření kapacity malometrážních bytů a bydlení pro seniory.

Pro Seniorský klub bylo vytvořeno a vybaveno trvalé sídlo v domě u kostela na nám. Svobody.

Hospodaření

Výběrovými řízeními se daří dosahovat úspor na investičních akcích města. Díky zvyšujícímu se podílu rozpočtového určení daní příjmy města rostou a nečerpáme nové úvěry.

Podařilo se prosadit změnu zákona o vynětí ze zem. půdního fondu který blokoval další výstavbu na průmyslové zóně. Dobrým výsledkem je stavba nového závodu německé firmy, který už zahájil provoz. Je zájem i o zbytek pozemků, o jejich prodeji rozhodne zastupitelstvo.

Míra nezaměstnanosti je u nás jedna z nejnižších v kraji.

Životní prostředí a bezpečnost

S pomocí dotačních prostředků byla vybudována kompostárna, kterou provozují Technické služby Litovel. V této lokalitě se

postupně tvoří i zelený biokoridor. Na Staroměstském náměstí se realizuje nová výsadba a parková úprava. Pokračovalo se v čištění Nečizu, a to v části v parku u Gymnázia Jana Opletala. Byla zde vybudována i nová opěrná zeď.

Litovelská cukrovárna letos vytvoří u kalových polí technologii k neutralizaci zápachu. Úlevu od zápachu bychom měli pocítit v příštím kalendářním roce.

pokračování na str. 4

pokračování ze str. 3

Na podnět města Litovelská cukrovarna zpracovala nový provozní řád vod. hospodářství s důrazem na omezení zápachu. Jsou prováděny kontroly České inspekce životního prostředí. Zavedli jsme nový systém v třídění odpadu podpořený z dotace Operačního programu životní prostředí. Rozdali jsme přes 2 tis. popelnic na tříděný odpad s cílem snížit objem komunálního odpadu, a tak dosáhnout finanční úspory

v odpadovém hospodářství. Připravuje se projekt bio popelnic do každé domácnosti.

Rada města ustanovila komisi prevence kriminality s následujícími aktivitami:

Práce s mládeží: Klub mladých (pracovníci DDM Litovel, streetworker – Podané ruce), besedy s mládeží, spolupráce s výchovnými poradci školských zařízení a TOXI týmem.

In-line areál a Lanové centrum (streetworker – Podané ruce, Dům dětí a mládeže Litovel, Městská policie Litovel). Prázdninový pobyt pro mládež ze sociálně slabých rodin pořádá DDM Litovel.

Kamerový systém byl rozšířen o kameru, která je umístěna na náměstí Přemysla Otakara. Kriminalita je v našem městě na velmi nízké úrovni a trend je dle zpráv Policie České republiky klesající.

Cestovní ruch

K rozvoji a posunu v cestovním ruchu slouží TIC se svými službami – zážitková karta, rodinné a senior pasy, organizované cyklovýlety.

Navigační systém a informační tabule byly umístěny na všech našich nádražích. Byl vydán aktualizovaný Průvodce Litovlí i s mapkou a v jazykových mutacích. Téměř veškeré naše památky a turistické cíle mají samostatný letáček, který se prezentuje v TIC, na výstavách cestovního ruchu a zároveň v okolních TIC. Zastupitelstvu města bude předložen návrh na přehodnocení stávajícího projektu rekonstrukce hotelové části Záložny s cílem snížení nákladů. Pokud bude tento postup schválen, projekt bude přepracován a rekonstrukce by se provedla postupně během cca 3 let, aby rozpočet města nebyl zatížen.

Podarilo se zřídit nové expozice:

Gustava Frištenského a tradice výroby gramofonů v Muzeu Litovel, včetně vybudování nového depozitáře. Naše radniční věž s opraveným interiérem láká tisíce návštěvníků.

Celkově můžeme hodnotit rozvoj města a obcí příznivě. Hlavními strategickými úkoly nadále zůstávají protipovodňová opatření a řešení dopravního obchvatu města.

Ing. Zdeněk Potužák, starosta

Volby do Parlamentu České republiky

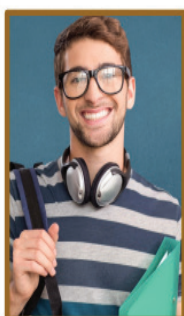
pátek 20. října od 14.00 do 22.00 hod.

sobota 21. října od 8.00 do 14.00 hod.

1 Litovel, Internát SOŠ, Gemerská 505	Gemerská, Králova, Staroměstské nám., Zahradní, Karla Sedláka, Loštická, Uničovská, Severní
2 Litovel, budova ČS zahrádkářů, Sušilova	Červenská, Novosady, Polní, Žerotínova
3 Litovel, Základní škola, Vítězná 1250	Hrnčířská, Rybníček, sídliště Vítězná, ulice Vítězná, Sušilova
4 Litovel, Sokolovna, Opletalova 341	Bezučova, Čihadlo, Čs. armády, Družstevní, Jiráskova, Karlov, Karlovská, Kollárova, Kosmonautů, Lesní zátisí, Lužní, Nová, Opletalova, Pavlínka, Revúcká, Sadová, Sochova, Studentů, Šargounská, Šemberova, Šmakalova, Švermova, U Stadionu, Wolkerova
5 Litovel, Městský klub Litovel, nám. Přemysla Otakara	Boskovicova, B. Němcové, Dukelská, Havlíčkova, Husova, Javoříčská, Jungmannova, Komárov, Komenského, Kostelní, Koupaliště, Kysucká, Lidická, Masarykova, Mlýnská, nám. Př. Otakara, nám. Svobody, Poděbradova, 1. máje, Revoluční, Smyčková, Šafaříkova, Švédská, Třebízského, Vlašimova
6 Litovel, Základní škola, ul. Palackého 938	G. Frištenského, Cholinská, Nábřeží, Nádražní, Nasobůrská, Olomoucká, Palackého, Příčná, Svatoplukova, Štefánikova, Vodní
7 Litovel, Osadní výbor	Chořelice
8 Litovel, Hasičská zbrojnice	Tři Dvory
9 Litovel, Kulturní dům	Víska
10 Litovel, Kulturní dům	Nasobůrky
11 Litovel, Osadní výbor	Chudobín
12 Litovel, Kulturní dům	Myslechovice
13 Litovel, Knihovna	Nová Ves
14 Litovel, Knihovna	Rozvadovice
15 Litovel, Sokolovna	Unčovice
16 Litovel, Kulturní dům	Březové
17 Litovel, Osadní výbor	Savín

Výuka angličtiny a němčiny v Litovli

individuální výuka a doučování

..jsme specialisté
na výuku
jednotlivců !

www.anglictinalitovel.cz

TEL: 720 697 889

Městská televize

Premiéra st 4.10. 18.45 hod.
st 18. 10. 18.45 hod.

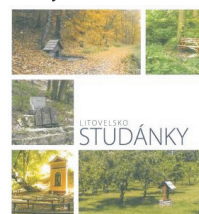
Repríza denně 6.45, 11.00,
18.45 a 23.00 hodin

on-line: infokanal.litovel.eu
www.youtube.com
(kanál Litovel.eu)

Připomínky, názory, nápady, náměty, ale i věcnou kritiku týkající se vysílání můžete sdělit tel. či písemně Bc. Ing. Jaromíru Hlavinkovi z MěÚ Litovel na tel. **585 153 250**, e-mail: h1avinka@mestolitovel.cz nebo infotv@centrum.cz.

Kniha Litovelsko Studánky

V letošním roce vydal Mikroregion Litovelsko knihu o studánkách

v našem regionu. Takové množství studánek a příběhů překvapilo i samotné starosty. Divili se, kolik zajímavých míst mají ve svém „revíru“. Zvláště příběhy bylo těžké najít – někdy se čerpalo z kronik, jindy od pamětníků. Jako zdroj posloužily i dvě knihy autora Martina Strouhala Báje a pověsti. S jeho dcerou, paní Milenou Kolářovou, starostou města Ing. Zdeňkem Potužákem a právničkou města JUDr. Marií Mazánkovou jsme se sešli na radnici v Litovli. Paní Kolářová vzpomínala na svého otce, jak jí z původní knihy předčítal a co provázelo obnovené vydání jeho knih bájí a pověstí. Ukázala nám i původní knihu, která měla název Kytice pověstí. Jedině zásluhou pana Martina Strouhala se podařilo mnoho pověstí uchovat a z dochovaných příběhů dál čerpat. Patří mu za to dík, stejně jako jeho dceři paní Mileně Kolářové, která o dochované literární dědictví s láskou pečuje.

Eva Vaňková

Charita Litovel reaguje na přání lidí

Evropská unie

Evropský sociální fond

**Operační program
Zaměstnanost**

V předchozích letech se na nás obraceli lidé s dluhovými problémy, ba i celé rodiny, které se ocitaly v tíživé životní situaci. Jejich problémy jsme mohli řešit jen částečně. Od 1. 9. 2017 charitní středisko Litovel otevírá dvě nové služby pro obyvatele mikroregionu Litovelska. Nové služby budou financovány ze zdrojů Evropské unie, z projektu Řešení dluhové problematiky a podpora rodin na Litovelsku - CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/00 06954.

Charitní poradna NEDLUŽÍM poskytne pomoc zejména lidem v dluhové pastí, ale i těm, co se

potřebují zorientovat ve své těžké životní situaci (kontakt 730 585 753 poradna.litovel@sternberk.charita.cz).

Sociálně aktivizační služba pro rodinu s dětmi pomůže rodinám, které potřebují zlepšit péči o děti (kontakt 731 643 780 sas.litovel@sternberk.charita.cz). Obě služby jsou poskytovány terénně nebo na adrese charity Vítězná 1129, Litovel a také bezplatně. Vždy se budeme snažit Vám pomoci najít správný směr z těžké situace.

*Pracovníci Charity Šternberk-
střediska Litovel*

Kupte si pastelku „umění žít ve tmě“

Ve středu 11. října proběhne 18. ročník celonárodní veřejné sbírky Bílá pastelka. Koupí bílé pastelky můžete pomoci nevidomým a těžce slabozrakým lidem, kteří navzdory svému těžkému postižení chtějí žít aktivním a pokud možno co nejvíce samostatným životem. Bílá pastelka připomíná bílou hůl, která není jen symbolem slepoty, ale je především symbolem důstojného života nevidomých. Bílá pastelka je význačná metafora relativizující pojem barevnosti, tím i zraku. Jejím základem je neviditelná, tedy bílá linie. Tou lze namalovat neviditelný obraz. Bílá linie je také jakýmsi výrazem rovnosti barev. Zázitek z bílé může sdílet i nevidomý.

Tyfloservis pomáhá

Občané Litovle, stejně jako obyvatelé jiných měst na celém území republiky, si mohou koupit za 30 Kč bílou pastelku a podpořit služby pro zrakově postižené, které poskytuje obecně prospěšná společnost Tyfloservis a Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR. Regionální střediska obou organizací sídlí v Olomouci na ulici I. P. Pavlova 69. Bezplatné služby jsou dostupné všem, kteří mají v dospělém věku vážné potíže s viděním. Tyfloservis pomáhá těžce zrakově postiženým na cestě k samostatnosti např. nácvikem

orientace v prostoru, výukou Braillova bodového písma, výukou psaní na klávesnici počítače, nácvikem podpisu a nácvikem jakýchkoli sebeobslužných dovedností. Výuka probíhá často u klienta v domácím prostředí, bere do úvahy potřeby, možnosti a schopnosti zrakově postiženého člověka. Častým důvodem návštěvy v Tyfloservisu je také výběr vhodné optické pomůcky, která umožní opětovné čtení, pokud brýle již nepomáhají.

Výtěžek sbírky podpoří celostátní projekty Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých např. výcvik vodicích psů, odstraňování dopravních a orientačních bariér, zvukovou knihovnu, vydávání časopisu pro nevidomé. Rovněž podpoří služby pro zrakově postižené v Olomouci a okolí: např. sociálně-právní poradenství a volnočasové aktivity. Také letos vyjdou do ulic prodejci pastelek, kteří budou vybaveni zapečetěnou kasičkou, jmenovkami s plnou mocí a na požádání předloží osvědčení o konání sbírky. V loňském roce studenti Gymnázia Jana Opletala získali v Litovli prodejem téměř 4 tisíce korun.

Organizátoři děkují všem dárčům i dobrovolníkům. Více informací na www.bilapastelka.cz, www.tyfloservis.cz, www.sons.cz.

Michaela Ševčíková

Setkání s europoslancem

Dne 13. 9. proběhlo již tradiční setkání s europoslancem. Tentokrát nás svou návštěvou opět poctil již bývalý europoslanec a hejtmán pan Ing. Jan Březina. Toto setkání bylo spojeno s neoficiálním ukončením koupací sezóny. A i když se dopoledne zdálo, že počasí nám bude přát, odpoledne začalo poprchávat. To Vás ale neodradilo toto setkání využít a ptali jste se na vše, co Vás (nejen) o Evropské unii zajímalo. Škoda jen, že skluzavka pro děti tentokrát nebyla moc využita. V rámci setkání proběhlo i vylosování výherců soutěže, kterou pořádalo Městské informační centrum.

red.

Sběr zeleně Litovel podzim 2017

Společnost FCC Litovel, s. r. o. a město Litovel informují občany o organizaci pravidelného svozu zeleně. Kontejnery jsou určeny pro biologicky

rozložitelný odpad ze zahrad (větve nejsou přijímány). Do kontejnerů nepatří kamení, sušák, nerozložitelné odpady, plast, papír, obaly a jiný směsný odpad.

Stanoviště	Přistavení do 15.00 h.	Odvoz do 10.00 h.
Zahradní (zahr.)	čtvrtek 26. 10. 2017	pondělí 30. 10. 2017
Javoříčská	čtvrtek 26. 10. 2017	pondělí 30. 10. 2017
Červenská (zahr.)	čtvrtek 26. 10. 2017	pondělí 30. 10. 2017
Komárov	čtvrtek 26. 10. 2017	pondělí 30. 10. 2017
Palackého	čtvrtek 26. 10. 2017	pondělí 30. 10. 2017
Šargounská	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017
Sochova	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017
Žerotínova	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017
Pavlinka	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017
Dukelská (zahr.)	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017
Koupaliště (zahr.)	úterý 31. 10. 2017	pátek 3. 11. 2017

INZERCE

**OPTIKA
ULLMANN**
s.r.o.

Nabízíme Vám:

- vyšetření zraku
- široký výběr dioptrických brýlí
- sluneční brýle včetně polarizačních
- dioptrické sluneční brýle
- kontaktní čočky
- kvalitní servis
- doplňky k brýlím
- akce a aktuality na www.optikauullmann.cz

Vítězná 165 • Litovel
tel.: 585 341 780
Po - Pá 8 - 12 13 - 17
So 9 - 11.30

Ze společnosti

Byli oddáni

1. 7. Karla Stránělová z Červené Lhoty
a Miroslav Sedlář z Řimic
7. 7. Eva Škodová z Litovle
a Michal Hlaváček z Litovle
7. 7. Markéta Kvíčalová z Ústí nad Labem
a Jiří Píša z Ústí nad Labem
7. 7. Pavla Mládenková z Uničova
a Michal Staněk z Grygova
29. 7. Lenka Marková z Nákla
a Libor Holeček ze Senice na Hané
29. 7. Svatava Hoffmannová z Litovle
a Zdeněk Remsa z Červenky
26. 8. Anežka Vařeková z Mohelnice
a Tomáš Ženožička z Moravičan
26. 8. Pavla Smékalová z Červenky
a Jiří Neugebauer z Olomouce
26. 8. Aneta Ošťádalová z Nasobůrek
a Petr Sedláček z Lutína
26. 8. Jana Schneiderová z Olomouce
a Jaroslav Halouzka z Červenky
26. 8. Martina Janáčková z Litovle
a Jiří Procházka z Litovle
2. 9. Kateřina Greplová z Litovle
a Jiří Luscoň z Litovle
2. 9. Ivana Vytřísalová z Litovle
a Jiří Papoušek z Litovle

Odešli

21. 8. Vladimír Velzel z Chořelice (77let)
23. 8. Zdeněk Vošalík z Litovle (84 let)
1. 9. Jan Klaus z Unčovic (72 let)
3. 9. JUDr. Helena Grézlová z Litovle (80 let)
11. 9. Antonín Kocian z Litovle (96 let)
18. 9. Marie Freibergová ze Savína (91 let)

Připraveno ve spolupráci s pohřebními službami
VIA ULTIMA, Hrandop a Misericordia.

Poděkování

Děkuji moc za pomoc **litovelské městské policii**, konkrétně pánům se služebními čísly 007 a 009.

Byly jsme s dcerou ve čtvrtek jen na chvíli po školce na hřišti v Litovli – a při cestě zpět jsem u auta zjistila, že nemám klíče. Buď jsem je ztratila, nebo mohly být ukradeny, na hřišti jsem se soustředila na dovádějící dcerku a kolem se pohybovaly divočejší děti. Začalo se stmívat a pršet, dcera byla unavená, když jsem klíče nenašla, obrátila jsem se na městskou policii. Nejen že jste byli ochotní a nabídli mi, že než druhý den dovezeme náhradní klíče

zajistíte auto „botičkou“, ale pomohla mi i normální slušná lidská vstřícnost strážníka 007. Kolega s číslem 009 zase druhý den snášel kvůli nám nepříjemné poznámky lidí, kteří se divili, proč je na správně zaparkovaném autě „bota“. Nepřenesl svoje jisté nepříjemné pocity na nás, opět byl velmi slušný a lidský.

Byla jsem v nepříjemné situaci, ve stresu a v obavách z následků (auto potřebuji kvůli práci), s sebou tříletou dcerku, a Vy jste mi pomohli, jak to šlo.

Ještě jednou – děkuji mnohokrát, vážím si toho. Srdečně pozdravuji,

Lucie Zejdová (Měník)

Absolventi XI. A JSŠ Litovel si pochvalovali téměř rodinné prostředí a vzornou obsluhu na svém setkání po 61 letech od maturity v **restauraci Holba (U Marka)** v Kostelní ulici.

Nelze ji než doporučit pro konání podobných setkání.

PhDr. Josef Hubáček

Vyslovuji velké **poděkování** panu MUDr. **Petru Vočkovi** za obětavou péči, kterou věnoval mému muži Pavlu Skřehotovi během jeho dlouhé a těžké nemoci.

Chci vyzvednout, že návštěvy u nemocného byly zajišťovány bez ohledu na čas, o víkendech i během dovolené pana doktora. *Jiřina Žaloudíková s rodinou*

Setkání spolužáků

Dne 9. 9. 2017 se po 66 letech sešli žáci Jungmannovy školy, kteří ukončili školní docházku v roce 1951. Bylo to už 19. setkání v příjemném prostředí restaurace Za Školou v Litovli. Účastnilo se 27 spolužáků, 23 se jich omluvilo ze zdravotních důvo-

dů. O příjemné a milé posezení se postaral muzikant pan Milánek Koupil, který zahrál k poslechu i k tanci. Všichni spolužáci se příjemně bavili a odcházeli s přáním se za rok znovu setkat. JČ

Pozvánka Muzejní společnosti

Litovelska

Muzejní společnost Litovelska, z. s. zve na tradiční **podzimní vycházku po litovelském hřbitově**. V květnu jsme z důvodu prudkého deště byli nuceni akci zrušit, a tak věříme, že příroda nám dovolí v **sobotu 14. října od 14 hodin** tuto akci zrealizovat. Tradiční průvodkyni není třeba představovat, výkladu o pohřebních spolicích, ústavech a službách v Litovli se ujme paní Marie Hrubá. Společně pak navštívíme další část hřbitova se zastavením u jednotlivých hrobů. Přijďte si s námi užít podzimní odpoledne. Upozorňujeme občany, že autobus, který pravidelně jezdí na hřbitov se bude vracet později (cca v 15.30 hod.) z důvodu konání této vycházky. Volný čas je možno mj. využít k úpravě vašich hrobových míst. RoN

Přejete si, aby se Vaše dítě seznámilo se školním prostředím pozvolna?

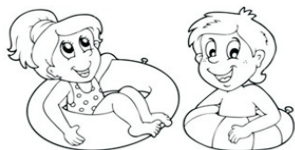
Škola nanečisto

ZŠ Vítězná Litovel pořádá od listopadu 2017 do dubna 2018 kroužek pro předškoláky.

Na každém setkání bude probíhat jedna z připravovaných aktivit.

Cena: 300 Kč (materiál, pomůcky)
Přihlášky obdržíte v MŠ
nebo na ZŠ Vítězná.

Přihlášku si můžete vytisknout
i ze stránek školy
www.zsvitezna-litovel.cz

Těšíme se na Vás!

Pozvánka na den Stromů

21. října

Mezinárodní nezisková organizace PagoPago zve **21. října** do svého centra ve Třech Dvorech na slavnost „**Den stromů**“. Každý návštěvník dostane jablonož zdarma. Jde o generativně množené poloodrostky různých odrůd s výškou do 70 cm vyžadující minimální péči. V rámci slavnosti budou probíhat přednášky o pěstování stromů ze semen, roubování a řezu a workshopy pro děti.

14. a 15. října se pak v centru ekovýchovy uskuteční **1. ročník řezbářského sympozia** na téma „Znovuzrození“. Sochy pana Josefa Čermáka můžete vidět např. v Zoo Brno nebo v nemocnici Turnov. red.

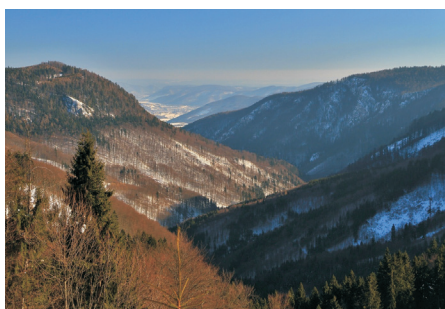
Mesto Revúca sa predstavuje po deviatykrát

Čaro jesennej prírody na Muránskej planine

Letná turistická sezóna sa definitívne skončila, avšak aj jesenné turistické potulky majú svoje kúzlo. Pre všetkých, ktorí radi trávia svoj voľný čas aktívnym spôsobom, v blízkosti mesta Revúca sa nachádza jedna z turisticky najatraktívnejších oblastí Slovenska – MURÁNSKA PLANINA.

Planina sa rozprestiera v západnej časti Slovenského rudohoria a väčšinu jej územia zaberá rozsiahla planina tvorená vápencami a dolomitmi so zastúpením mnohých krasových prvkov. V roku 1997 bola vyhlásená za národný park a jej výmeru tvorí vlastné územie s rozlohou 20 318 ha a ochranné pásmo s rozlohou 21 698 ha. Lesnatosť územia dosahuje cca 86 %. Najvyšší bod národného parku je Fabova hoľa v nadmorskej výške 1 439 m a najvyšší bod ochranného pásma je Stolica (1 476 m n. m.). Flóra je pestrá a druhovo bohatá, vyskytuje sa tu okolo 1 150 druhov vyšších rastlín. Najtypickejšou rastlinou národného parku je lykovec mu-

ránsky – endemit a treťohorný relikv, ktorý tu pretrval milióny rokov a prežil aj zaľadnenie.

Súčasťou terénneho informačného systému pre návštevníkov parku sú náučné chodníky a lokality. Náučný chodník k Muránskému hradu vedie z obce Muráň k zrúcaninám Muránskeho hradu i na Veľkú lúku, kde je sústredený chov polodivokých koní – plemena norik muránskeho typu. Chodník oboznamuje návštevníka s jednotlivými zložkami prírodného prostredia pozdĺž chodníka, s chovom koní, ako aj s históriou hradu Muráň a s his-

tóriou lesníckeho využívania Muránskej planiny. Náučný chodník Stožky informuje o najcharakteristickejších prírodných krásach národných prírodných rezervácií Veľká a Malá Stožka. Náučná lokalita Piecky prezentuje jeden z najvýznamnejších geologických javov Muránskej planiny tzv. „muránsku brekciu“ (výklenky ve skalách, pozn. red.) Vzhľadom na vysoký stupeň ochrany územia sú na planine vyhradené dve atraktívne miesta na horolezectvo: Tesná skala pri Muránskej Hute a Rozštiepená skala v Hrdzavej doline pri Muráni.

Pokiaľ podniknete výlet do tejto jedinečnej

časti našej krajiny, ktorá spĺňa požiadavky aj najnáročnejšieho turistu, v termíne 7. októbra 2017, priamo v meste Revúca môžete zažiť atmosféru tradičného kultúrno-spoločenského podujatia, a to XVIII. ročníka Jazdy sv. Huberta a V. ročníka Jesenných slávností poľovníkov, rybárov a včelárov. Uvidíte veľkolepý sprievod mestom spojený s gastronomickou prehliadkou poľovníckych, rybárskych, včelárskych a pestovateľských produktov. Počas tohto ročníka budete mať možnosť vidieť aj rôzne vystúpenia,

prezentácie, ukážky, výstavy, súťaže, dostihy a mnoho ďalších prekvapení. Nenechajte si to ujsť, príďte sa zabaviť a zasúťažiť si v príjemnej jesennej atmosfére babieho leta.

Zdroj: Správa NP Muránska planina, www.nmp.sk

Textová úprava: MsÚ Revúca, Oddelenie regionálneho rozvoja

Foto: Maroš Detko, Peter Poboček

Litovelské ulice

TŘEBÍZSKÉHO

Ulice se jmenuje podle českého spisovatele, katolického kněze a vlastence Václava Beneše Třebízského (27. 2. 1849 Třebíz – 20. 6. 1884 Mariánské Lázně). V. B. Třebízský studoval ve Slaném a v Praze a roku 1875 byl vysvěcen na kněze. Jeho jméno dnes nese gymnázium ve Slaném. Tvorba V. B. Třebízského, podobná tvorbě Jiráskově, posilovala vlastenecké cítění lidu. Děj jeho románů a povídek byl zasazen do kraje, kde žil. Mezi jeho romány patří např. Královna Dagmar, Anežka Přemyslovna, V podvečer pětileté růže apod. Své povídky vydával v časopise Lumír. I přes lázeňskou léčbu zemřel velmi mladý na tuberkulózu.

Ulice Třebízského se nachází v historickém jádru města, odbočuje na východ z ulice Masarykovy. V minulosti byla ulice nazývána Spodní (Untergasse), v roce 1893 byla německou správou Litovle pojmenována podle lokátora města Jindřicha Epicha. Svůj dnešní název dostala podle osobnosti české národnosti v roce 1900. Za protektorátu byla ulice přejmenována na Horní soukenickou, protože dnešní Revoluční se v té době nazývala Soukenická a dnešní ulice Třebízského tvoří v podstatě její prodloužení na východ.

Proměny názvu: Untergasse → Eppichgasse (1893) → Třebízského (1900) → Obere Tuchmachergasse (1940) → Třebízského (1945)

U STADIONU

Ulice nese název podle své polohy v blízkosti litovelského fotbalového stadionu, postaveného u lesa v letech 1981–1985.

Součástí plánovaného sportovního areálu na Pavlínce měla být hala, zimní stadion a snad i krytý bazén. Díky úsilí TJ Tatranu, národního výboru a průmyslových podniků ve městě byl i přes problémy s financováním dostavěn na odlesněném pozemku alespoň nový stadion s travnatou plochou a tribunou. Hnací motorem pro dokončení byla spartakiáda v roce 1985, při jejíž příležitosti byl 18. května stadion, nazvaný Spartakiádní, slavnostně otevřen. V další výstavbě sportovního areálu se nepokračovalo.

Ulice U Stadionu se nachází na severovýchodě města v oblasti Pavlínky, v blízkosti tzv. Dolního lesa. Svůj název dostala nově vznikající ulice v roce 1998.

Název: U Stadionu (1998)

Ivana Kubičková

Co je důležité, je očím neviditelné.

A. de Saint-Exupéry

Stalo se v Litovli

Nejstarším písemným dokladem o Litovli je latinská listina krále Václava II., byla vystavena 13. 10. 1287 v Olomouci. Městské osídlení ale vzniklo již dříve na Starém městě. Kolem roku 1260 pověřil král Přemysl Otakar II. olomouckého občana Heinricha Epicha lokací nového města, chráněného rameny Moravy. Lokátor zřejmě v neklidné době po Přemyslově smrti a při potížích, jimiž procházelo nově založené město, přišel o části původního majetku. Jeho synovec, též Jindřich Epich, požádal krále Václava II. o potvrzení vlastnictví rychty, příp. majetkovou kompenzaci za ztracený majetek. Král Václav II. v listině potvrzuje, že město založil jeho otec, Přemysl Otakar II., potvrzuje fojstství Jindřicha Epicha, povoluje koupi ztracené části rychty a mlýna. Tato listina je první autentickou zprávou o Litovli.

31. 10. 1887 se v Třebíči narodil Karel Sedlák, po univerzitních studiích v Praze působil nejprve v Brně a 16. 9. 1913 nastoupil na reálné gymnázium v Litovli jako profesor, r. 1938 byl jmenován

správcem gymnázia. Práci ve škole vždy spojoval s veřejnou činností. Byl členem zastupitelstva, po r. 1934 předsedou národně-demokratické strany, v Sokole místostarostou, významně se zařadil mezi litovelské šachisty. Krátce po příchodu do Litovle se stal spolupracovníkem zakladatele Městského muzea MUDr. Jana Smyčky a 26. 2. 1925 byl jmenován správcem Muzea a městského archivu, předsedou Krajské muzejní společnosti a tím převzal i péči o Mladečské jeskyně. Psal odborné články, organizoval vydávání muzejních ročenek, od r. 1923 byl prvním kronikářem města. Na počátku války byl zatčen a vězněn v Olomouci a v Brně. Po osvobození se ujal správy gymnázia, byl členem revolučního národního výboru. Po převratu byl odvolán a dán do trvalé výslužby. Dále se věnoval muzeu, ale stranickým orgánům byl stále trnem v oku, až nakonec byl exekučně vystěhován z bytu. Odešel do Olomouce, kde zemřel 6. srpna 1967.

Akademický malíř Karel Homola se narodil 3. 10. 1897 v Čes-

kém Bohdíkově, studoval reálku v Olomouci, umělecké vzdělání získal na Vysoké škole u Maxe Švabinského, jeho talent se rozvíjel pod vlivem tendencí moderního umění meziválečné éry. Na litovelském gymnáziu působil od roku 1929 do 1964. Po odchodu z Litovle žil nějaký čas ve Štěpánově a konečně v Olomouci, kde zemřel 26. 7. 1972. Vyhledával motivy vzrušující

pokračování na s.9

Zprávy ze Seniorského klubu Litovel

Začínáme omluvou – tiskařský šotek! V minulém čísle jsme psali o dvou prázdninových cyklovýletech, a u toho druhého mělo být správně 17. 8. nikoliv 18. 7. – čtenáři snad pochopili?

První zářijová akce – a hned tak úspěšná! Dne 7. 9. proběhly 1. sportovní hry seniorů v Litovli. Sešlo se 57 účastníků, soutěžilo 23 odvážlivců v pěti disciplínách. Ať už hod granátem, hod do koše, kroužky na trnu, mini florbal a slalom na koloběžce – všichni měly úspěch. Počasí přálo, atmosféra byla výborná a ceny zaslužené. Mezi prvními byli Marie Koupilová, Karel Mikulica, Bohumil Berka, Karla Smékalová, Petr Hojgr a Ludmila Ševčíková. Účastníci se již těší na příští soutěžení. Samospráva Seniorského klubu odvedla kus práce. Pochvala patří především Miladě Faltusové (autorce této zprávy o akci) a Věře Hojgrové za iniciativu při přípravě. Vedení ZŠ Jungmannova děkujeme za spolupráci, zapůjčení hřiště, zázemí i sportovních potřeb.

Úvodem besedy 14. 9. byla informace Mgr. Barbory Protivánkové o akci „Senioři komunikují“, v Nadaci Livie a Václava Klausových. Jde o pětidenní kurz počítačové gramotnosti, který se uskuteční v Litovli ve dnech 16. – 20. 10. v klubovně Seniorského klubu vždy od 9 do 10.30 hodin. Má dát základy začínajícím s IT a prohloubit zkušenosti pro běžného uživatele. Techniku poskytuje vzdělávatel spolupracující s nadací EDU institut Olomouc.

Beseda s Mgr. Věrou Mičkovou pak měla název „Putování po Francii“. Spolu s ní jsme se vydali na místa nádherná, většinou spjatá i se zajímavým příběhem. Začali jsme v Normandii u moře, v Auver sur Oise, spojeném se životem i skolem významného impresionisty Vincenta van Gogha. K vidění byla gotická katedrála či klášter Saint Michael ze 14. století. V letovisku Deauville zaujala nejen proslulá pláž, ale i chov ušlechtilých koní z celého světa. Okouzluje Fon-

tainebleau v departementu Seine-et-Marne, asi 45 km od Paříže, s rozsáhlým zámekem ve stylu francouzské renesance, připomnělo kult „malého velkého muže“ Napoleona Bonaparte. Pak byla k vidění slavná katedrála v Chartres, poutní chrám o neuvěřitelných 2 600 m². Zámku na Loiře je asi 300, nás cesta vedla do Cheverny spojeného s Katerinou z Medici a chovem psů, do zahrad kolem Vaux le Vicomte a do expozice kočárů. V Provinci udivil přírodní úkaz Canyon Verdon, Camargue a divocí bílí koně i plameňáci. Skončili jsme v oblasti řeky Rhóny v městě Marie sur la Meer, proslaveném poutí evropských cikánů ke svatě Sáře. Na závěr poutavého vyprávění, mnohdy velmi emotivního, jsme zhlédli skupinu korsických jezdců na CD „Kavallisté“ při tanci na koních – neuvěřitelná dynamika a krása. Přítomní (38) byli velmi spokojeni a již se těšíme na další besedu o Paříži a Provence. Těsně před uzavěrkou výborná zpráva: naši borci byli pozváni do soutěže v Zábřehu na Moravě a „vypálili jim rybník“ – vyhráli. Zdejší klub důchodců uspořádal Zábřežský sedmiboj – 2. sportovní hry seniorů za účasti 11 družstev, kam jsme vyslali již „ostřílených“ 5 závodníků pod vedením kapitána Mirka Fendrycha (který byl dokonce vůbec nejlepším v další disciplíně – slalomu s vozíkem na čas). Máme krásný pohár, závodníci obdrželi dárkové tašky a na závěr si mohli i zatančit. Prima!

Připomínáme důležité datum 2. 10., kdy se sejdem v 19 hodin ve Velkém sále Záložny na vystoupení skupiny MICHAL TUČNÝ REVIVAL BAND, které město věnovalo jako dárek k Mezinárodnímu dni pro všechny seniory, bez ohledu na členství v klubu. Ve čtvrtek 5. 10. oblíbené losinské termály, odjezd v 8.30 hod. z AN; 12. 10. již letos poslední cyklovýlet Litovelským Pomoravím (odjezd ve 14 hod. od kostela); 19. 10. druhá beseda o fotografování s Lukášem Navarou (od 15 hod. v klubovně). A to nejlepší na konec – 26. 10. autobusový zájezd do Hradce nad Moravicí a Opavy, beznadějně obsazený (odjezd v 6.30 hod. z AN). Pro ty, na které se tentokrát nedostalo, připravíme na Opavsko další zájezd. Poslední den v měsíci – 31. 10. se vydáme s CK Za sluncem do Čech pod Kosířem v Seniorském cestování s Olomouckým krajem. Na všechny říjnové akce srdečně zveme!

jh

Knihy na tento měsíc

novinky v litovelské knihovně

Geniální přítelkyně/ Elena Ferrante

Šest vran/ Leigh Bardugo

Justýnka a asistenční jednorožec/ Kateřina Maňáková

Šest vran

Americká spisovatelka fantasy pro dospívající čtenáře je autorkou úspěšné trilogie Griša a letos vychází první část nové fantasy s názvem Šest vran.

Za peníze se dá koupit všechno! Nebo aspoň to platí v Ketterdamu, ve kterém se nikdo nevyzná lépe, než Kaz Brekker, fenomenální podvodník a zloděj. A když se objeví neodolatelná zakázka? Je čas sehnat si pomocníky. Zloděj, trestanec, hazardní hráč, černá ovce rodiny, špionka a kráska-zabiják – šest nebezpečných psanců, kteří se pokusí dostat se do nejstřeženější pevnosti světa.

najednou je svět kolem ní barevný, plný dobrodružství a zážitků.

Geniální přítelkyně

Elena Ferrante, narozená r. 1953 v Neapoli, je pseudonym italské spisovatelky a překladatelky z němčiny Anity Rajaové. Má židovské kořeny, její matkou byla Golda Frieda Petzenbaum, dcera polských Židů, kteří emigrovali v roce 1937 z nacistického Německa do Itálie.

Neapolská periferní čtvrť, padesátá léta minulého století. Právě tam a tehdy začíná příběh jednoho ženského přátelství. Jeho vyprávěčkou je Elena, která už jako stará žena vzpomíná na svůj život, který byl, kam její paměť sahá, vředy ovlivňován silnou osobností geniální Lily. Sama je přitom klíčovou postavou zas pro Lilin osud, v jejích očích je tou geniální kamarádkou naopak ona. Úhelným kamenem jejich komplikovaného vztahu je snaha obstát v mužském světě, jehož konvenční hranice jsou pro ně stejně tak svazující jako hranice jejich čtvrti plné pokrytectví a násilí. Čtenář se v románu seznamuje nejen se dvěma protagonistkami, ale i s celým mikrokosmem neapolské čtvrti propojené hustým předivem konvencí a vášní, jehož kořeny sahají až do doby fašismu, do let druhé světové války, do světa „před Elenou a Lilou“.

Geniální přítelkyně vycházejí jako tetralogie, z městské knihovny si zatím můžete půjčit první a druhý díl.

Stalo se v Litovli

smysly a zrak, byl malířem našeho kraje, života ozářeného sluncem, vonícího květinami a zemí. Vystavoval se Skupinou olomouckých výtvarníků a později se Svazem čs.výtvarných umělců.

Vynikající muzikant Libor Fiala se narodil v Litovli 26. 10. 1917,

r. 1936 absolvoval zdejší reálné gymnázium, hudbu studoval u Aloise Holoubka. Po absolvování státní pedagogické akademie v Brně učil v Litovli. Mimo to vyučoval v hudební škole hru na housle a klavír, zpíval ve spolcích Smetana a Nešvera v Olomouci, r. 1952 založil a řídil ve škole dětský sbor. Jako dlouholetý primárius litovelského kvarteta se zasloužil o propagaci komorní hudby v Litovli. Roku 1978 odešel do důchodu, zemřel v Olomouci 18. 4. 1994.

**29. 10. 1927 se narodil v Litovli Zdeněk Jan-
ků.**

Vychodil zde základní školu a vyučil se v obchodě. Po vojně byl zaměstnán u Úhelných skladů Olomouc jako účetní, v roce 1955 se oženil. Roku 1958 vstoupil do KSČ a po doplnění vzdělání maturitou na ekonomické škole postoupil do funkce náměstka ředitele. Od 1. 4. 1976 krátce přijal zaměstnání v n.p. Tesla Litovel jako vedoucí finančního odboru, aby byl vzápětí uvolněn do funkce předsedy MěNV. Tuto funkci vykonával do října 1988, kdy jej vystřídal RSDr. Lubomír Vymětal. Zdeněk Janků zemřel 14. 7. 2010.

2. 10. 1967 zemřel ve věku 78 let cestovatel Alois Nerušil. Litovelský obuvník (v Palackého ulici vedle železářství, domek je nyní zbořený), ale především cestovatel po Jižní Americe. Jeho bohaté entomologické sbírky, zejména exotických motýlů, byly uloženy v litovelském muzeu, dnes ve Vlastivědném ústavu Olomouc. Po válce se živil jako preparátor, ještě ve vysokém věku se vydával na kole i do zahraničí. Bydlel pak na rohu Husovy a Jungmannovy ulice (dnes rehabilitace Zlatá rybka).

Lubomír Šik

Týden knihoven

Čteme s mámou, čteme s tátou, čteme s knihovnou

Tradiční týden knihoven proběhne od **2. do 6. října**, letos s mottem: „Čteme s mámou, čteme s tátou, čteme s knihovnou“. Pro čtenáře 2. – 5. tříd bude připravena soutěž, její propozice se soutěžící dozví v oddělení pro děti. Ve smyslu letošního motto podpoříme spolu s mateřskými školami čtenářské návyky u předškoláků. Dětem bude předčítat v knihovně kouzelný dědeček Lindáček. Po celý týden bude platit čtenářská amnestie, tj. možnost vrácení dlouhodobě půjčených knih a periodik bez sankčního poplatku.

Srdečně zveme do knihovny!

KAMENICTVÍ

Litovel, Svatoplukova 127
Tel., fax: 585 341 478,
mobil: 605 131 789

ZHOVOENÍ POMNÍKŮ
OPRAVY HROBŮ
ZÁKRYTOVÉ DESKY NA HROBY,
SCHODY Z KAMENE A TERACCA

Litovelské slavnosti

Dne 9. září se u nás již tradičně konaly Litovelské slavnosti, které se letos nesly v duchu výročí 50 let vzájemné spolupráce s partnerským městem Revúca. Počasí nám přálo, a i když se honily mraky, Vaše dobrá nálada je zahнала.

Již dopoledne bylo otevřeno muzeum se všemi svými expozicemi, skoro celý den byly pořádány výstupy na radniční věž, odpoledne jste si mohli zpříjemnit návštěvou Muzea harmonik, zhlédnout několik pořádaných výstav, prohlédnout si kapli sv. Jiří či kostel sv. Marka, nebo využít komentované prohlídky památek města.

Hlavní program vypukl ve 13 hodin úvodním slovem pana místostarosty a poté celé pódium ovládly tance a písně z folklorního regionu Gemer. Toto vystoupení přilákalo zejména starší ročníky. Ve 14 hodin proběhlo slavnostní přivítání – krátce a výstižně pohovořil pan starosta, primátorka města Revúca a předseda Seniorského klubu. Po tomto přivítání se na pódiu začaly střídát jedna hvězda za druhou. Svými písněmi nás rozproudila vždy dobře naladěná Heidi Janků, dále vystoupili Karel Kahovec a Viktor Sodoma se skupinou George & Beatovens, energický Petr Kotvald s kapelou Trik, pro mladé rapper Lipo a závěr patřil Ivanu Mládkovi a Banjo Bandu. Velkému zájmu se těšil turistický vláček a aktivity, které připravila společnost EKO-KOM. Děti se vyřádily na skluzavce, jezdily v popelářském autě, přemýšlely u maxidomína a maxipuzzle nebo u třídění odpadu.

Sami víte, že toho bylo mnohem více, než jsem zde jmenovala. Doufám, že jste si letošní Litovelské slavnosti ve společnosti dobré hudby, pití a zábavy užili!

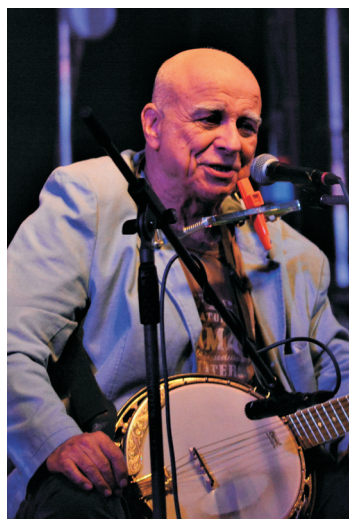

foto: redakce, Marie Vykydalová, modeláři

Pakobylky, švábi i zákeřnice na Vás čekají v Muzeu

Je čtvrteční dopoledne a já spěchám do Muzea podívat se na novou výstavu o společenském životě hmyzu. Říkám si, o čem to tak asi může být, co tam bude za exponáty a to navíc vím, že tam mají být i ty živé! Stoupám tedy plna očekávání po schodech a při vstupu do místnosti mě vítá zvuk cvrčků. Tohle bych tedy v muzeu vážně nečekala! Místnost je zaplněna texty, fotografiemi a trojrozměrnými exponáty a já se mezi tím vším cítím jako nevzdělaný člověk. Tímto článkem Vám tedy chci výstavu přiblížit a zároveň Vás, kdo jste na ní ještě nebyli, i pozvat. Věřte nebo ne, hmyz má o čem vyprávět!

Autory výstavy jsou Klára Bezděčková a Pavel Bezděčka pracující v Muzeu Vysočiny, kteří při vytváření výstavy spolupracovali s širokým týmem pracovníků jihlavského muzea a dalšími externisty. Výstava byla instalována již v Jihlavě, Zlíně nebo Říčanech u Prahy. Musíme si pro začátek říci, že hmyz je nejpočetnější skupina živočichů. Nejstarší dochované fosilie jsou staré zhruba 400 milionů let.

Kdo z Vás si myslí, že hmyz nemá žádný společenský život, bude překvapen stejně jako já. U hmyzu je viditelné několik typů sociálního chování, které vychází z toho, jak pečují o své potomky. Soliterní chování: jedinci se vyhledávají jen při páření. Subsociální chování: rodiče pečují o své potomky. Parasociální chování: soužití dospělých jedinců téže generace. Eusociální chování: spolupráce při péči o potomky, rozdělení jedinců na rozmnožující se a pracující, soužití několika generací. Mezi nejznámější představitele eusociálních živočichů patří na-

příklad vosy, mravenci, čmeláci nebo včela medonosná.

K nejdůležitějším momentům v životě nejen hmyzů patří rozmnožování, které stojí u vzniku společenského chování. Samotnému rozmnožování mohou předcházet různé namlouvací rituály, např. lákání pomocí vůní, zvuků, svícení, souboje samců či dokonce nošení dárků v podobě kousku potravy či smotku jemných vláken. Souboje můžeme pozorovat například u samců roháčovitých. V asijských zemích se staly oblíbenou zábavou dětí i dospělých, kdy se na samce dokonce sází!

Celkový pohled na výstavu

Tzv. manželským kanibalismem jsou proslulé kudlanky. Samička pozře samečka během nebo těsně po páření. Samičky tento zvyk ale nedělají z nějaké kratochvíle, tímto aktem zajišťují bílkoviny pro tvorbu vajíček. K vzorným hmyzím rodičům patří švábi, škvoři nebo ploštice. Existuje několik typů rodičovské péče: brooding je péče, která trvá méně než jeden den, při uniparentální péči se o potomky stará jeden z rodičů a při biparentální péči se o potomky starají oba rodiče.

Pojďme si blíže představit jed-

noho ze zastupců eusociálního hmyzu, kterého všichni dobře známe. Je malý, rychlý a vlezle Vám pomalu až na kuchyňskou linku. Ano, máte pravdu, řeč bude o mravencích, nejrozšířenějším hmyzu na světě. Mravenci jsou prakticky všude na Zemi, dokonce i tam, kde žádný jiný druh hmyzu nedokáže žít, tam je mravenec. Mravenci mají

Hnízdo sršně obecné

Víte, že...

■ hnízda sociálního hmyzu poskytují bezpečný příbytek nejen svým majitelům, ale i dalším hostům?

■ homosexualita existuje také u hmyzu? Zkuste si sami tipnout u jakého. Ano, správně, je to například u štěrnic domácích nebo běláška zelného.

■ původní vlastní včely medonosné je Starý svět a za oceán byla převezena za dob Kolumbových výprav?

■ mravenci tkalci si budují hnízda v korunách stromů z listů?

■ termity obývají zemi již od druhohor?

■ včelám pomáhají ke sběru pylu, nektaru a rostlinných olejů dlouhý jazyk, péřité chlupy, sběráčky a košíčky?

■ i u hmyzu existují matky samoživitelky? Např. u kutilek.

Výstava Společenský život hmyzu je k vidění v Muzeu Litovel od středy do neděle v době od 9 do 16 hodin až do 5. listopadu. I děti si na výstavě přijdou na své – mají možnost pozorovat živé exponáty, např. pakobylky, šváby, cvrčky či bičovce jménem Henrieta, který je znám z filmu Harry Potter. Jsou pro ně připraveny jak pracovní listy, takže si své nabyté znalosti mohou hned ověřit, tak vědomostní hry. Mimo tuto putovní výstavu jsou v muzeu k vidění i stálé expozice o Gustavu Frišenském, ořemeslech 1. poloviny 20. století a v neposlední řadě také o gramofonech. Tak pojďte do muzea, které žije!

red. a Muzeum Litovel

Tipnete si, kolik je na obrázku pakobylek?

Správnou odpověď najdete na str. 16.

Městský klub Litovel 10

KLOBOUKY OD MARIE ➤ 28. 6. – 13. 10.

Výstava klobouků paní Marie Mazánkové.

Výstava se nachází v prostorách TIC při MK Litovel. Vstupné dobrovolné.

Otevírací doba: PO – PÁ: 8–17 h., SO: 9–12, 12.30–17 h.

MICHAL TUČNÝ REVIVAL BAND ➤ pondělí 2. 10.

Velký sál Záložny v Litovli, 19 h., vstupné dobrovolné.

Celý koncert je zábavná vzpomínka na velkou osobnost a nezapomenutelnou legendu české country Michala Tučného. Dárek k Mezinárodnímu dni seniorů.

VÝSTAVA FOTOKLUBU BESEDA OTROKOVICE ➤ 5. – 31. 10.

Výstava fotografií.

Vernisáž se koná ve středu 4. 10. v 17 h.

Výstavní síň MK Litovel, PO, ÚT, ČT 8–15 h., ST 8–17 h., PÁ 8–13 h., SO 10–13 h.

Vstupné dobrovolné.

JANA KOPICOVÁ A DITA EISELTOVÁ ➤ úterý 10. 10.

Koncertní sál MK Litovel, 19 h., vstupné: 80 Kč.

Jana Kopíková – hoboj, Dita Eiseltová – klavír. Koncert v rámci sezóny KPH.

POHÁDKY Z KOŠÍKU ➤ středa 11. 10.

Velký sál Záložny v Litovli, 10 h., vstupné: 40 Kč.

Divadelní ztvárnění tří pohádek: Šíleně smutná princezna, Strašidylko Emílek a Čert a Káča. Divadelní pohádka vhodná pro MŠ a I. stupeň ZŠ, včetně veřejnosti.

I. PRODLOUŽENÁ TANEČNÍHO KURZU ➤ pátek 13. 10.

Velký sál Záložny v Litovli, 18 h., vstupné: 80 Kč.

Vstup pouze ve společenském oblečení!

OPEN MIC ➤ pondělí 16. 10.

Malý sál Záložny v Litovli, 19 h., vstupné dobrovolné.

Příjemný večer, kdy se na pódiu vystřídá několik písničkářů s vlastní autorskou tvorbou. Hostem večera bude polská písničkářka AGU.

Vystoupit může každý kdo přijde, nebo se dopředu nahlásí moderátorovi Augustinovi Skládalo (tel. 725 880 991, s.augustin@seznam.cz).

SLET BUBENÍKŮ ➤ středa 18. 10.

Velký sál Záložny v Litovli, 19 h., vstupné: v předprodeji sezení 150 Kč, stání 100 Kč, na místě příplatek 50 Kč.

Rytmy bez hranic na tisíc způsobů. Ze Sletu bubeníků je unikátní událost, která v současné době a podobě nemá ve světě konkurenci.

PŘIPRAVUJEME

- 9. 11. Koncert ve Varné pivovaru Litovel,
- 14. 11. Beseda s Václavem Arnošem o Střední Americe
- 18. 11. Metallica revival (koncert)
- 27. 11. Divadelní představení – Třetí prst na levé ruce
- 29. 11. Desmod (koncert)
- 12. 12. Helena Vondráčková (vánoční koncert)

Mediaální partneři: Rádio RUBI a Rádio ČAS

Změna programu vyhrazena

Předprodej: Turistické informační centrum při MK, nám. Př. Otakara 762, Litovel
tel.: 585 150 499 nebo 775 339 098, e-mail: vstupenky@mklitovel.cz
V případě platby na účet 35-781 697 0247/0100 kontaktujte p. Němečkovou.

Slet bubeníků 2017 „DARK SIDE OF THE GROOVE“

Již po šestnácté bude republikou křižovat ojedinělý putovní koncert – festival Slet bubeníků. Jen jednou do roka se sejde parta bubeníků, aby nadchla publikum každého věku a vyznání. Kromě bicích, bubnů, perkusí, hlasů a zvuků se letos do sestavy dostal i neobvyklý hudební bicí nástroj: cimbál.

Rytmy bez hranic na tisíc způsobů. Ze Sletu bubeníků je vítaná unikátní událost, která v současné době a podobě nemá ve světě konkurenci (recenze časopisu Report).

V České republice stejně jako v Evropě existuje řada festivalů různého žánrového zaměření. Slet bubeníků se v celoevropském kontextu natolik vymyká konvenčním festivalům, že nemá obdoby. To ostatně potvrzují jak návštěvníci našeho festivalu, tak odborná veřejnost a především samotní zúčastnění hudebníci. Svým pojetím, dramaturgií a především koncepcí si získal Slet bubeníků, jehož domovským přístavem se stala Praha, nenahraditelné místo na hudební mapě Evropy.

Každý rok jiná sestava, každý rok vytvoření nových kompozic – to je každoročně hlavní myšlenka Sletu bubeníků. Jen jeden umělec se opakuje každoročně, a to Pavel Fajt, který patří k zakladatelům přehlídky Slet

bubeníků, a který je uměleckým vedoucím a garantem projektu. Fajt je známý svým přesahem a hudebním nadhledem, není ukotven v žádném hudebním žánru. Ke spolupráci zve své bubenické kolegy z tuzemska, výběr je vždy takový, že zahrnuje vícero hudebních žánrů a uměleckých směrů, a tak na pódiu umožňuje setkání, která by se jinak neodbyla. Vedle sebe stojí a spolupracují reprezentanti zcela odlišných hudebních žánrů, jako například alternativa, rock, ethno, world music, ambientní hudba, klasická hudba. Vůdčí umělecká osobnost Pavla Fajta svoji hudební vizí stmelí hudební vnímání ostatních hudebníků v jeden celek. Skladby z minula se nikdy neopakují, každý rok vzniká nové dílo, nová hudebně rytmická kompozice. The Dark Side of the Groove je podtitul letošního ročníku Sletu bubeníků, kterým hudebníci chtějí vzdát hold prvním hudebníkům, kteří začali groove používat. Tím odstartovali novou kapitolu hudby, která stvořila nové hudební styly, jako je techno, drum 'n' base, hiphop, rap, chill-outová hudba.

ALL STAR TEAM 2017

Pavel Fajt / Miloš Vacík / Pavel Koudelka / Tomáš Reindl / Ondřej Anděra / Petr Gablas

OPEN MIC se vrací do Litovle!

V pondělí 16. 10. v 19 hodin na Malém sále Záložny Litovel budete moci zažít příjemný večer, kdy se na pódiu vystřídá několik písničkářů s vlastní autorskou tvorbou. Vystoupit může každý kdo přijde, nebo se dopředu nahlásí. Rozmanitost večera nabízí neopakovatelnou kulturní podívanou a autentický kontakt publika s neznámými i slavnými interprety. Využijte možnosti krátkého veřejného vystoupení! Tři písně, pódium a vnitřní publikum. Nové kontakty, in-

spirace a příležitosti. Živá kultura jako energetický koktejl pro všední dny. Objevy, zážitky, pohazení.

MK Litovel letos pozval polskou písničkářku AGU, toho času žijící v Irsku. „Nad rozvlněným jezerem stvořeným zvukem kytar se mezi melodickými a rytmickými smyčkami vznášejí její hlas. Ve vaší mysli se objevují obrazy, filmové scény, vzpomínky. Je úplně jedno, jakým jazykem zrovna ve které písni zpívá. Jejím jazykem je hudba.“

Michal Tučný Revival Band

Celý koncert je zábavná vzpomínka na velkou osobnost a nezapomenutelnou legendu české country Michala Tučného. V současné době je repertoir sestaven tak, aby divák slyšel skladby ze všech řadových alb Michala Tučného vč. několika

skladeb kapel Greenhorns a Fešáci, kde Michal Tučný působil. Koncert kapely MICHAL TUČNÝ REVIVAL BAND se koná v pondělí 2. října v 19 hodin ve Velkém sále Záložny v Litovli. Vstupné je dobrovolné – dárek k Mezinárodnímu dni seniorů.

Mateřské centrum Rybička

CHARITNÍ MATERSKÉ CENTRUM RYBIČKA (Jarmila Dospivová)
sídlo v budově Charity Litovel, ul. Vítězná 1129, Litovel
tel. 739 246 016, mcrybickalitovel@seznam.cz, www.mcrybicka.cz

ANGLIČTINA PRO DĚTI

► **pondělí 2. 10., 14.30 – 15.15**

První lekce i pro rodiče – možnost vidět způsob výuky
lektorka: Mgr. Ivana Kubíková
Cena 700 Kč/ 1. pololetí (10 lekcí)

HOKUSY A POKUSY S IVOU

► **čtvrtek 12. 10., 14.30 – 15.15**

lektorka: Mgr. Ivana Kubíková
přírodovědný kroužek

BAZAR

prodej od maminek podzim - zima

► **středa 18. 10., od 8.00 – 17.00**

► **čtvrtek 19. 10., od 8.00 – 10.00**

Prodej dětského oblečení, těhotenského oblečení, sportovního vybavení, apod.

Bližší informace v MC

PRODEJ ZIMNÍCH ČEPIC

nejen pro děti

► **středa 25. 10., 16.00 – 17.00**

Prodej zimních čepic pro děti i dospělé, od paní Kvapilové z Příkazu.

Program MC Rybička

PONDĚLÍ

9.00 - 10.00

Dopoledne s programem, pro děti ve věku 1 – 2 roky

10.00 - 11.00

Dopoledne s programem, pro děti ve věku 1 – 2 roky

14.30 - 15.15

Angličtina pro děti, pro děti ve věku 4 – 5 let

15.15 - 16.00

Děti víry, vždy 1. pondělí v měsíci, pro děti od 4 let

ÚTERÝ

8.30 - 11.30

Miniškolka, příprava dětí ve věku od 2 let do školky

16.30 - 17.30

Cvičení pro těhotné, dle zájmu

17.00 - 19.00

Společenství manželů, vždy 2. úterý v měsíci

STŘEDA

10.00 - 12.00

Dopoledne s programem, pro děti ve věku 2 – 4 let

15.15 - 16.00

Děti víry, vždy 1. středa v měsíci, pro děti od 4 let

19.00 - 20.00

Cvičení s Denisou

ČTVRTEK

9.00 - 11.00

Dopoledne s programem, pro děti ve věku 2 – 4 let

16.30 - 18.00

Přednáškové dopoledne/workshop, dle aktuálního programu 1x za měsíc

14.30 - 15.15

Hokusy a pokusy s Ivou, vždy 2. čtvrtek v měsíci, pro děti ve věku 5 – 7 let

PÁTEK

9.30 - 11.30

Dopoledne pro miminka, pro děti ve věku 0 – 1 rok

Od října začátek čtvrtletního
Dopoledne s programem v 9.00!

CK Bavi Litovel
Vás srdečně zve na představení

Řvali až spadli aneb Maniaci Best OFF

Termín: 9. 11. 2017 v 19.00 hod.
Velký sál Zálůžny

Čeká Vás večer plný satirických scének, parodií, střetného humoru.

Těšit se můžete na Indiana Džounse, EET mimozemšťana nebo Sojku s Krakonošem, ale hlavně na výpravnou scénu propojenou s velkoplošnou projekcí!

Vstupenky jsou v předprodeji v CK BAVI Litovel, náměstí Přemysla Otakara.

Skupina Maniaci byla založena v roce 1991 a aktivně fungovala do roku 1997. Jejich domovské působiště byla právě Litovel a olomoucký U-klub. Výhradně se jedná o autorské představení s prvky stínového, komedie, satiry a jiných útulů divadla. V těchto letech skupina působila ve složení bratři Faltusovi, Viktor Kohout, Petr Hojgr, Karla Chačová, Jarda Nováček, Simona Ptáčková. Poté působila spíše sporadicky. Až v roce 2007 se ohlásil velký návrat v obnoveném složení a s využitím i moderních i technických prvků parodického divadla. Podařilo se realizovat dalších 5 nových děl. Skupina vystupovala v olomouckém divadle Šantovka, v Mohelnici nebo Uničově. V roce 2015 na 5 vystoupeních vidělo program Řvali až spadli 1550 diváků, což byl rekord!

Skupina jediným vystoupením v roce 2017 ukončuje svou činnost v této silné sestavě: Milda Dino Novák, Věra Jarošová, Viktor Kohout, Špunt, Luba a Marek Faltusovi, Kamila Navrátilová, Tomáš Fryblík, Tomáš Ostránský, Radim Beza, Cipis Petr Haic.

9. 11. 2017 skupina Maniaci vystoupí v tomto složení: Luba a Marek Faltusovi, Viktor Kohout, Věra Jarošová, Kamila Navrátilová, Dino Milda Novák, Špunt a Tomáš Fryblík, Radim Beza, Tomáš Ostránský.

Výstava „Smíření“

Ve středu 6. září 2017 se konala v prostorách Výstavní síně Městského klubu Litovel vernisáž, která zahájila výstavu pana Václava Lamra na téma „Smíření“. K vidění byla do 27. září 2017. Přivítání pana Lamra se ujala ředitelka Městského klubu paní Hana Neumanová, úvodní část vernisáže doplnilo vystoupení dětí ze Základní umělecké školy a duchovní slovo zaznělo z úst pana faráře Vlastimíra Haltofa. Poté si slo-

vo vzala krátce manželka pana Lamra paní Marie Lamrová a nakonec nás svými slovy zahřál u srdce i sám pan Lamr. Nejvíce mi v hlavě utkvěla tato myšlenka – je důležité trojí smíření – smíření s Bohem, smíření mezi lidmi

a smíření samotného člověka se sebou.

Václav Lamr se narodil roku 1943 v Litovli. V Brně absolvoval uměleckoprůmyslovou školu, poté pracoval jako štukatér, divadelní výtvarník, ale také jako arteterapeut (léčebný postup, který využívá výtvarného projevu jako hlavního prostředku poznání a ovlivnění lidské psychiky a mezilidských vztahů) a ošetřovatel na psychiatrii v Želivu. Od roku 1970 se plně zabýval ilegální misijní a evangelizační činností. Od roku 1979 žije se svou manželkou Marií v Praze. V roce 1991 založil v Praze českou větev mezinárodního hnutí podnikatelů a pracujících křesťanů známou jako „Obchodníci – podnikatelé plného evangelia“. Spolu se svou manželkou založil misijní sdružení Christ art mission, které využívá umělecké formy k šíření křesťanských hodnot. Kromě výtvarné činnosti píše také poezii a aforismy. Ve svých dílech chce přiblížit známá biblická témata s všelidskou platností, skrze umění vyzdvihává křesťanské hodnoty a dále je šíří.

red.

Vítězná přivezla stříbrnou medaili

Ve dnech 22. – 28. července 2017 proběhlo v Berlíně mistrovství světa v informatice (záznamu a zpracování textů), pořádané v rámci 51. kongresu světové organizace INTERSTENO. Celkem se mistrovství zúčastnilo 28 zemí světa.

Na mistrovství světa se nominovali hned tři žáci školy. **Tomáš Němeček** z 8. B, **Eliška Smetanová** a **Tereza Spurná** z 6. A.

Tomáš se stal vicemistrem světa v korektuře textu. Eliška v téže disciplíně skončila na 4. místě a Tereza na 5. místě. Je důležité připomenout, že se jedná o kategorii žáků do 16 let. A tedy umístění dvanáctileté Elišky a třináctileté Terezy je skvělé. Vynikající výsledky v kategorii juniorů získali i naši bývalí žáci. Martina Ivanova (studentka

le. V disciplíně korektura textu se stala dokonce nejen juniorskou, ale absolutní mistryní světa, když fenomenálním výkonem porazila jak své vrstevníky, tak všechny soutěžící z kategorie seniorů (21 a více let).

Štěpán Kratochvíl (student Gymnázia Jana Opletala v Litovli) obhájil stříbrnou medaili také v korektuře textu.

Další mistrovství světa bude za dva roky na Sardinii. Věřím, že se skvělé výsledky naší školy ve výchově mladých talentů v oblasti informatiky opět potvrdí. Velké poděkování patří Sdružení rodičů při ZŠ Vítězná a Radě města Litovel za finanční podporu.

Mgr. Zuzana Absolonová
ředitelka

Slováckého gymnázia v Olomouci přivezla 4 zlaté medaile

Prázdninové zážitky z Jungmanky

Pro děti, které se na prázdniny přihlásily do školní družiny, tradičně pořádáme výlety do blízkého i „dalekého“ okolí.

Co jsme letos viděli a navštívili? Vlakem jsme vyrazili na Ramzovou, pěšky do Petříkova, vyzkoušeli jsme jízdu na bobové dráze a zjistili, že hory v létě vypadají docela jinak než v zimě. Parádní byl i výlet na Rešovské

vodopády. Někteří z nás tam byli poprvé a koukali jsme, jaká zajímavost se nachází jen kousek od domova. Nezapomněli jsme ani na cyklovýlety. Tradičně jsme

projeli „Lesánkovu“ cyklostezku a dojeli i na „Štrougalku“ v Horce nad Moravou. Závěr patřil výletu do Olomouce. Olořadí „Kordulka“ jsme se plavili po řece Moravě a pozorně jsme naslouchali zajímavému povídání pana kapitána o historii a pověstech města Olomouc. Také jsme navštívili naši oblíbenou „atrakci“ Laser Arénu, kde jsme si pořádně zařadili. Postřehy? Když se sejde dobrá parta dětí i dospěláků, vyjde krásné počasí, je to prostě paráda! (-ZSJL-Vychovatelky školní družiny)

Recyklace hrou na ZŠ Vítězná

Naše škola Vítězná je zapojena do programu Recyklohraní. Recyklohraní je školní recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Dne 12. září 2017 nás navštívili lektori z Recyklohraní s programem Recyklace hrou.

Žáci z 1. i 2. stupně se hrou formou dozvěděli o negativních vlivech starých elektrozařízení a přenosných baterií na životní prostředí,

např. pokud jsou vyhazovány na nevhodná místa. Pochopili, že recyklací dnes už dokážeme vysloužilému zařízení dát další šanci, jak posloužit lidem i přírodě. Žáci přitom pracovali s modely elektrozařízení i s dalšími vhodnými metodickými pomůckami.

Program se dětem moc líbil a lektorům děkujeme.

Zároveň 12. 9. 2017 za účasti vedení města Litovel se žáci ze ZŠ Vítězná a ZŠ Jungmannova zúčastnili projektu RECYKLOJÍZDA na náměstí v Litovli, kterou navštívil tým společnosti ECOBAT. Tým ECOBATU brázdí Českou republiku na elektrokolech od západu až po východ, od Aše až po Bukovec. Jejich cílem je, aby po cestě mluvili s lidmi o tom, že **baterky do koše nepatří**.

Naši školu zastupovala třída 7. B. Týmu ECOBAT předala krabici s použitými bateriemi.

Mgr. Andrea Švecová,
ZŠ Vítězná Litovel

Prázdniny = čas oprav

Letní prázdniny jsou ve školství tradičně časem budování a oprav. V Mateřské škole Gemerská byly provedeny nové rozvody vody, odpadů a částeč-

ně elektriky, osazeny záchodky, pisoáry a umyvadla. Byla položena nová dlažba a obklady. Práce realizovala firma Josef Šon z Litvle. Součástí rekonstrukce byla i výměna dveří a vnitřních oken, tyto práce provedla firma Jiří Bednářík ze Šumperku.

V Mateřské škole Frištenského, pracoviště Unčovice, jsou již využívány nové záchodky, pisoáry i umyvadla, sprchový kout, je položena nová dlažba a obklady. Práce realizovala firma Pavel Hemelka z Rozvadovic.

V Mateřské škole Svatojánek bylo vyměněno zbývajících 16 oken. Výměnu oken provedla

firma Jiří Bednářík ze Šumperku.

Na Základní škole Vítězná byla opravena podlaha v kuchyni, kdy při mytí kotlů a jejím umývání docházelo k protékání vody do třídy, která je pod kuchyní. Podlaha byla vybourána, byly provedeny nové izolace, opravy odpadů a položena nová protiskluzová dlažba. Současně byly opraveny podhledy ve třídě pod kuchyní. Práce prováděl pan Pavel Hemelka z Rozvadovic.

Na Gymnáziu Jana Opletala se rekonstruuje vstup do šaten. Práce provádí Litovelská stavební. Stavba je natolik náročnou,

že k bourání nového vstupu a rozšíření stávajícího průchodu musel být přizván statik. Věříme, že stavba bude co nejdříve dokončena. red.

Prázdninový tábor Domu dětí a mládeže 2017

Dům dětí a mládeže Litovel v letošním roce realizoval prázdninový pobyt určený dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí, tentokrát ve Zderazi u Proseče. Cílem těchto pobytů je napomáhat kvalitnímu prožívání volného času mladé generace vyrůstající ve znevýhodněném prostředí. Tábor měl v roce 2017 25 účastníků, pobyt byl zcela hrazen z finančních prostředků Ministerstva vnitra a města Litovel, alokovaných na prevenci kriminality na místní úrovni.

V rámci prevence kriminality jsme u rizikové skupiny dětí a mládeže chtěli podpořit rozvoj dovedností společensky akceptovatelné seberealizace, zlepšit schopnost jedinců stát se aktivním členem společnosti, zvýšit jejich emoční a fyzickou zdatnost i psychickou odolnost.

Podstatný vliv na způsob trávení volného času dětí a mládeže je připisován především rodinnému prostředí a jeho působení. Děti a mládež vyrůstající v sociálně znevýhodněném prostředí často nemají možnost učit se kvalitně vyplňovat svůj volný čas. Hledání „svého místa“ ve světě, doprovázené patologickým chováním těchto dětí a mladých lidí, je často výsledkem sníženého sebevědomí a nedostatku pozornosti okolí,

nevědí kde a jak hledat kvalitní způsob trávení volného času.

Důležitým prvkem při rozvoji volnočasových aktivit u rizikových skupin je posilování odolnosti vůči nežádoucím patologickým jevům. Jde především o problémy spojené se šikanou a násilím, alkoholismem, kouřením a drogou, delikvencí, kriminalitou, vandalismem, ra-

sismem, týráním a zneužíváním dětí. Společné trávení volného času na letním pobytu plní nejen funkci relaxační, ale také výchovnou a sociálně preventivní. Ukazuje se, že tento alternativní způsob trávení volného času mládež zajímá a cíl se snahou sebepoznávání a snižování agresivity ve skupině se vyplácí. Letního pobytu se zúčastnily děti s nepříliš pestrá škálou

způsobu trávení volného času, se sklonem experimentovat s rizikem. Většinou se doposud nedostali do alkoholové či drogové závislosti.

O děti během pětidenního prázdninového pobytu pečovali čtyři pedagogičtí pracovníci, jeden speciální pedagog a zdravotník. Program byl sestaven tak, aby dal účastníkům

kový ráj. Seznamovací večer s kytarou byl krásnou tečkou za prvním táborovým dnem. Další den jsme se vydali prohlédnout místní Skalní obydlí a navštívili jsme muzeum dýmek v Proseči. Večer na nás čekal zábavný program „Tvoje tvář má známý hlas“. Ve středu jsme jeli na celodenní výlet na zámek Nové Hradky a muzea loutek. Čtvrteční den jsme zahájili sportovním kláním na místním hřišti a následně se vydali na turistický výšlap do Toulcových maštálí. Večer nás čekal maskární karneval u táboráku. Večery s kytarou, soutěže, koupání v přírodním koupališti přímo u hotelu, výtvarné činnosti, sbírání borůvek, to vše bylo tím, co naplnilo volný čas těchto dětí ve Zderazi.

Během tábora děti navázaly nová přátelství. Překrásná krajina byla pro ně něčím novým, co ještě nikdy neviděly. V maximální míře jsme se jim snažili dát to, co jim v jejich domovech chybí – lásku a porozumění. Práce s touto skupinou dětí nebyla jednoduchá, nicméně loučení se neobešlo bez slz lítosti.

Děkuji všem, kteří pomohli s realizací tohoto tábora!

Hedvika Weberová, DiS.

Dům dětí a mládeže Litovel

7. října ► Putování s duchy podzemí

Akce pro malé i velké, vydáme se společně do podzemí Olomouce, srdce našich předků, bude to adrenalin i zábava.

Místo a čas srazu: v 7.45 hod. na autobusovém nádraží v Litovli, zast. č. 3, příjezd ve 13.50 hod.

Cena: 80 Kč; svačinku s sebou.

Přihlášky odevzdejte nejpozději do 4. 10. 2017. Bližší informace na tel. 739655803, email: mariankova@ddmlitovel.cz

17. října ► Vernisáž výstavy Podzimní краса

Zahájení v 10.00 hod. v prostorách Městské knihovny v Litovli, nám. Svobody 675.

16. října – 3. listopadu ► Výstava Podzimní краса, výstava výtvarných prací dětí mateřských škol, školních družin a jednotlivců.

Místo konání: Městská knihovna, nám. Svobody 675, Litovel

Ve dnech: od 17. - 21. října, v čase: Po, Čt 9-12 a 13-18 hod., Út – 9-12 a 13-17, Pá 12-17 hod.

26. října ► Laser aréna Olomouc - akční dobrodružství na podzimní prázdniny

Místo a čas srazu: v 7.45 hod. na autobusovém nádraží v Litovli, zast. č. 3.

Cena: 380 Kč – v ceně doprava, 3x hra, oběd v restauraci.

Přihlášky odevzdejte nejpozději do 23. 10. 2017. Bližší informace na tel. 720 995 102, e-mail: pospisilova@ddmlitovel.cz.

27. října ► Podzim se zvířátky - pojďte s námi za zvířátky!

Místo a čas srazu: v 9.00 hod. v DDM na Komenského ulici. Konec akce je tamtéž v 15.15 hodin.

Cena: 70 Kč za dítě.

S sebou: oblečení a obuv podle aktuálního počasí, pláštěnku, vydatnou svačinu, pití, kopii průkazky ZP.

Přihlášku na akci je třeba odevzdat nejpozději do středy 25. 10. 2017. Bližší informace na tel.: 585 342 448, 775 550 964, 725 823 618,

e-mail: p.sova@ddmlitovel.cz.

tel. 585 342 448, e-mail: ddm@ddmlitovel.cz, www.ddmlitovel.cz
Komenského 719/6

Staroměstské náměstí 182/5

Ohlédnutí se za letní turistickou sezónou

Nastává čas, kdy se doba roku přesunuje přes třetí čtvrtinu a tím i končí letní turistická sezóna.

Na prázdniny si turistické informační centrum opět připravilo několik akcí pro veřejnost. Jednou z nich byl pěší turistický výlet po zajímavostech okolí Drahanovic, kdy se navštívila střížovská Zahradní železnice, Barokní sýpka v Luděřově nebo Černá věž v Drahanovicích. Pro zájemce cyklistiky a projížďek na kole proběhlo 8 cyklovýletů s panem M. Pinkavou směrem na Nové Mlýny, Uničov, Skrbeň či Hynkov a zúčastnilo se jich kolem 140 sportovců. Naopak pro zájemce kulturních a historických hodnot bylo připraveno 9 prohlídek města s průvodkyní paní Z. Elgnerovou, která připomněla různé zajímavosti, které i místní Litovelák netušil.

Letos se nevšednímu ohlasu těší **prohlídky radniční věže**, kterou navštívilo od června do srpna **1333 osob**, což je téměř o třetinu návštěvníků více než v loňském roce. Lákadlem zde byl nově

nainstalovaný hlásný, který návštěvníkům v hanáctině vypráví o životě a fungování této profese na věži. Necelý měsíc je také ve věži umístěn zvon štěstí, na který si mohou návštěvníci zazvonit a něco si přát.

Mezi další velkou turistickou atrakci patří CHKO Litovelské Pomoraví a s tímto spojená projížďka na kole a taktéž na lodi. TIC Litovel navštívilo obrovské množství cyklistů jak z okolí Litovle, tak z větších dálek. Rozdala se spousta propagačních letáků, cyklistických map a brožur s naučnými stezkami. Dostali jsme spoustu kladných ohlasů a pochval na přírodu, která nás obklopuje. Z vodáckého hlediska taktéž roste zájem o tento typ sportu na řece Moravě v našem regionu.

Během celého léta probíhala v informačním centru Letní soutěž ve spolupráci s MEIS Litovel. Soutěže se zúčastnilo na 150 soutěžících, jejichž úkolem bylo vyluštit osmisměrku, za kterou získali zajímavý dáreček. V rámci akce rozloučení

s létem na koupališti, při setkání s bývalým europoslancem Ing. Janem Březinou, byli navíc vylosováni tři soutěžící, kteří byli odměněni sportovním batohem s logem Meis. Výherkyním, paní Mikulkové Evě, Gajové Blance a Bejdákové Karolíně, srdečně blahopřejeme.

Infocentrum nabídlo své výstavní prostory Základní umělecké škole Litovel, která zde prezentovala výtvarné práce svých absolventů a během prázdnin měli návštěvníci možnost zhlédnout úžasnou výstavu ručně vyráběných klobouků paní Marie Mazánkové, díky kterým se návštěvníci mohli vrátit nejen do 30. let minulého století. Výstava klobouků potrvá až do 13. října a během září je přístupna denně od 9 do 17 hod. Vstupné zdarma.

Na listopad je připravena výstava litovelských sportovců a v prosinci každoroční prodejní výstava litovelských výtvarníků Studia Ateliér.

Od října bude infocentrum otevřeno od pondělí do pátku od

9 do 17 hod. a v sobotu od 9 do 15 hod. (12 - 12.30 polední přestávka). Během této doby si můžete přijít vybrat z neustále rozšiřující se nabídky suvenýrů a dárkových předmětů, regionálních produktů, infoletáků, map, zakoupit vstupenky Městského klubu Litovel, Moravského divadla Olomouc nebo společnosti Ticketstream. Také můžete využít služeb úschovy kol a zavazadel, kopírovacích a laminovacích služeb nebo veřejného internetu. Během letních měsíců (od června do konce srpna) využilo našich služeb přes 7 300 návštěvníků, což je oproti loňsku o 1 200 osob více. Nejvíce nás jako již pravidelně navštívili turisté sousedních zemí, nejvzdálenější byli z Kanady, USA, Singapur a Číny. Prohlídky radniční věže mimo hlavní sezónu jsou od pondělí do soboty, vždy v 10 a ve 13 hod. Můžete se také těšit na speciální prohlídky během vánočních akcí, které se budou konat na náměstí.

TIC Litovel

Pozvánky

TANEČNÍ ZÁBAVA

so 14. 10. od 20 hod., KD Haňovice

DÝŇOVÉ A SLÁMOVÉ KOUZLENÍ

so 14. 10. od 10 do 16 hod., zámek Náměšť na Haně
Tvořivé dílny podzimní dekorace.

CHUDOBÍNSKÝ BOBŘÍK ODVAHY

so 28. 10. od 15 hod., hřiště Chudobín

TAJEMNÝ ZÁMEK

so 28. 10. od 17 do 22 hod., zámek Náměšť na Haně
Prohlídka zámku.

Sportovní pozvánky

HÁZENÁ

Tatran Litovel – Sokol Horka n. Moravou

so 7. 10. v 9.30 hod., mladší žáci, Sokolovna

Tatran Litovel – SK Velká Bystřice

so 7. 10. v 11 hod., starší žáci, Sokolovna

Turnaj mladší miniházené

so 14. 10. v 9 hod., místo dle počasí

Turnaj starší miniházené

so 14. 10. v 11 hod., místo dle počasí

Tatran Litovel – SK Žeravice

so 14. 10. v 15 hod., hala

Tatran Litovel – TJ JM Chodov

so 14. 10. v 17 hod., hala

Tatran Litovel – KH Zbrojovka Vsetín

so 21. 10. v 15 hod., starší dorost, hala

Tatran Litovel – Sokol Centrum Haná A

ne 22. 10. v 9.30 hod., mladší žáci, hala

Tatran Litovel – Sokol Horka n. Moravou

ne 22. 10. v 11 hod., starší žáci, hala

FLORBAL

4. kolo Olomoucká liga mužů

ne 15. 10. v 14 hod. proti FBC Hranice B

ne 15. 10. v 17.45 hod. proti Fbc Šternberk

Odpověď na otázku ze strany 11, kolik je na obrázku pakobylek, by měla být: 11

Dům dětí a mládeže Litovel
pořádá podzimní pobytový
tábor pro děti od 6 do 15 let

Vaříme a tvoříme

25. 10. – 29. 10. 2017
táborová základna Cakov/cena 1700,-Kč

**Pojďte s námi kuchtit ze zdravých potravin,
ochutnat, co jste ještě neochutnali a tvořit
drobnosti pro radost.**

**Cena zahrnuje ubytování, stravu 5x denně,
pitný režim, materiální, personální
a lékařské zabezpečení.**

Doprava je vlastní.
**Počet míst je omezen,
přihlaste se včas.**

Kontakt: Jana Čekelová 775 550 963

Těšíme se na vás

Sauna = místo společenského setkávání

Samotné slovo sauna pochází z finštiny a znamená lázeň. Sauna ale v minulosti sloužila k mnohem více účelům, než tomu je dnes. V sauně probíhaly náboženské ceremoniály, rituály očisty, sauny byly místem společenského setkávání a dokonce do nich ženy chodily rodit a staří lidé zemřít. Historie saunování sahá do doby před 10 000 lety – tehdejší sauny vypadaly ale trochu jinak – byly to díry vyhloubené do země a přikryté zvířecí kůží, kam se vkládaly teplé kameny. Tehdy se také věřilo, že na každou saunu dohlíží kouzelný skřítek. Po době kamenné se začínají stavět pozemní kouřové sauny tvořené třemi stěnami, stropem z kmenů,

dvěřmi a vnitřkem obloženým kameny. Kouřovým se jim říkalo proto, že při vyhřívání místnost naplňovaly kouřem a na stěnách tak ulpívaly saze. Vyhřátí trvalo asi osm hodin, pak se mohlo začít saunovat. Jestliže si myslíte stejně jako já, že saze nejsou hygienické, není to pravda, saze

s i c e š p i n í, ale jsou sterilní. Takovou saunu můžeme nalézt

v Rajaportin v Tampere ve Finsku. Počátky parních lázní jsou spojeny s příchodem nomádských kmenů do Evropy v průběhu 5. století. Tyto lázně byly v podstatě stany s nahřátými kameny, které se ale již polévaly vodou.

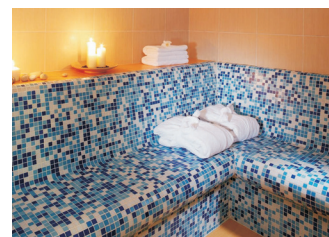
Historie saunování v českých zemích spadá pravděpodobně do 10. století. Tehdejší židovský kupec Ibrahím Ibn Jákúb se ve

svých rukopisech k místním saunám poprvé vyjadřuje. Popisuje je jako dřevěné budky s trámy, které byly vycpány mechem a vybaveny kamny s otvorem pro ventilování dýmu. Rozpálená kamna se polévala vodou. Sauny, jaké známe dnes, se začaly stavět až začátkem 19. sto-

letí. Řešil se ale přetrvávající problém a to dlouhá doba vytápění. Až po 2. světové válce nahradily

původní kamna modernější verze umožňující saunu vytopit během 90 minut. Dnes existuje několik typů saun, takže si vybere opravdu každý. Jmenujme například finskou saunu, infrasaunu, parní saunu nebo biosaunu. Finský typ sauny je ve světě nejrozšířenější. Charakteristický je dřevěný obklad. Teplota se pohybuje mezi 70 – 90 °C, vzduch

je zvlhčován poléváním rozpálených kamenů vodou.

Kdo nemá rád vysokou teplotu finské sauny, může zvolit právě infrasaunu, kde se teplota pohybuje kolem 50 °C. Infraplynové záření proniká přímo do tkání a zahřívá je již při této nižší teplotě.

V parní sauně se také teplota pohybuje mezi 45 – 55 °C, vlhkost je zde téměř 100%. Horká pára uvolní celé tělo. Tento typ sauny je vhodný při léčbě revmatu nebo astmatu.

I v biosauně je nižší teplota než ve finské sauně, zároveň je zde ale vyšší vlhkost vzduchu. Proto je tento typ saunování vhodný pro začátečníky, malé děti nebo kardiaky.

red.

Saunová sezóna 2016/2017

Další sezónu má sauna Technických služeb Litovel na Pavlínce úspěšně za sebou. A proč vlastně saunu vůbec navštěvovat? Důvodů je hned několik. Saunování totiž zlepšuje imunitu, snižuje krevní tlak, detoxikuje organismus, zlepšuje funkci srdce, plic a ledvin, pomáhá při bolestech svalů, kloubů a revmatismu, účinkuje na lupénku a různé alergie, zlepšuje spánek, odbourává stres, čistí pokožku, pomáhá v boji s celulitidou, udržuje pleť pružnou a hebkou

a vyhlazuje vrásky! Pobyt v sauně vyvolává pocení, a tím vyplavování škodlivin z těla. Zvyšuje prokrvení, zrychluje metabolismus, působí protizánětlivě, ničí choroboplodné bakterie a viry, čímž zvyšuje odolnost organismu proti nachlazení a virózám. Pomáhá při astmatu, alergiích i zánětech dýchacích cest, a především uklidňuje a působí relaxačně. No, neberte to!

Sezóna 2016/2017 měla 149 provozních dní, 111 pro muže a 38 pro ženy. Zařízení navštívilo celkem 2 190 klientů s průměrem téměř 15 na jeden provozní den. Bylo to 1 741 mužů (1 042 dospělých, 699 seniorů) s průměrem 15,68 a 449 žen (305 dospělých, 144 seniorek) s průměrem 11,81 na provozní den. Nejvyšší návštěvy byly v podzimních a zimních měsících:

v listopadu 2016 – 312 návštěvníků (průměr 18,35) a lednu 2017 – 308 klientů (průměr 18,17). Vůbec nejvíce mužů přišlo 21. února – 28, žen 10. listopadu 2016 a 26. ledna 2017 – po 19.

K žádnému problému během sezóny nedošlo, péče nové saunérky, paní Gabriely Pavelkové, byla vzorná a bezchybná. Ze strany vedení TS, zejména ředitele Ing. Karla Zmunda, byl vždy projevem zájem a případné požadavky okamžitě řešeny – takže pohodička a naprostá spokojenost všech. V nové sezóně se návštěvníci setkají s inovacemi a překvapeními – novými lavicemi na poležení v potírně, plastovými okny a osvětlením. Bylo by dobré se o tom přesvědčit osobně! Věřím, že jsme vstoupili do opět úspěšné nové sezóny, a těšíme se na vaši návštěvu (co nejhojnější)! jh

Kdy, v kolik a za kolik do sauny:

Pondělí	zavřeno	
Úterý	14:00 - 21:00	muži
Středa	14:00 - 21:00	muži
Čtvrtek	14:00 - 21:00	ženy
Pátek	14:00 - 21:00	muži

Cena: dospělí 110 Kč/2 hod.
děti, senioři 75 Kč/2 hod.

Možnost zakoupit permanentku.

Litovelská geodezie s.r.o.

Kysucká 345/15, Litovel ■ mobil: 777 276 746
e-mail: info@geodezielitovel.cz ■ www.geodezielitovel.cz

AUTOSKLA STAVARIČ, s. r. o.

tel. 585 154 631
724 158 043

Javoříčská 1313/6a, Litovel

**kompletní servis autoskel
leštění světlometů
čištění interiérů
renovace laků**

O pohár města Litovel

O posledním srpnovém víkendu si házenkáři **Cementu Hranice** připsali historicky již **desáté vítězství** na turnaji O pohár města Litovle, když v letošním klání zvítězili nad všemi prvoligovými soupeři. Druhé místo získali hráči domácího Tatranu Litovel.

Hranice potvrdili papírové předpoklady a se značně obměněným kádrem oproti loňské sezóně potvrdili, že se pokusí opět mířit na přední pozice v extraligové tabulce. Se všemi soupeři na turnaji si poradili poměrně vysokým rozdílem, který však povětšinou získali až kondiční převahou v druhém poločase

Petr Jindra zaznamenal 6 branek.

utkání. Hra cementářů pod vedením trenéra Libora Hrabala je založena na pevné obraně, z níž pak hodně těžíla rychlá křídla Hub, Mičkal a Petr Magrla.

Domácí družstvo, jehož sestava prošla před sezónou také řadou změn, vybojovalo **2. místo**, když podlehl jen vítězným Hranicím. Trenér Ivo Vávra dal prostor všem hráčům širšího kádru a především sledoval, na čem je před startem sezóny ještě zapracovat.

Třetí místo vybojoval HC Zlín, když v úvodním utkání podlehl vysoko Hranicím, pak jasným rozdílem zdolal Tatran Stupava a v posledním utkání turnaje podlehl domácímu Tatranu až v závěrečných minutách 3 branky.

Slovenský účastník **Tatran Stupava** letos zvítězil v tamní 1. lize mužů, ale právo postupu do nejvyšší soutěže

Vítězný celek Cementu Hranice.

nevyužil. Čeští soupeři na turnaji však byli nad jeho síly a bez bodu skončil na **4. příčce**.

Titul **nejlepšího střelce** si vybojoval 18 zásahy zlínský levák **Radek Doležel**. Trenéři družstev zvolili **nejlepším brankářem** také zlínského **Jana Hrdinu** a **nejlepším hráčem** byl také trenéry zvolen **Luděk Piwko**, nové jméno v litovelském dresu, odchovanec Karviné.

Celý turnaj finančně podpořili a věcné ceny pro družstva poskytli naši partneři – Město Litovel, Pivovar Litovel, Euro-pasta Tři Dvory, Klempířství

Ladislav Šnobl a Prodej a servis motorových pil, Vladislav Voříšek. Velmi děkujeme.

Výsledky turnaje:

HC Zlín – Cement Hranice 19:37 (10:16)
Tatran Litovel – Tatran Stupava 31:23 (16:13)
Tatran Litovel – Cement Hranice 22:30 (15:17)
Tatran Stupava – HC Zlín 23:32 (14:18)
Tatran Stupava – Cement Hranice 19:38 (14:19)
Tatran Litovel – HC Zlín 29:26 (14:15)

Tabulka turnaje:

1. Cement Hranice	3 3 0 0 105:60 6
2. Tatran Litovel	3 2 0 1 82:79 4
3. HC Zlín	3 1 0 2 77:89 2
4. Tatran Stupava	3 0 0 3 65:101 0

Radovan Šimek, TJ Tatran Litovel

Plaveme s městem

Středa 4. října 2017

od 7.00 do 8.00 a od 13.00 do 19.00 hodin

plavecký bazén při ZŠ Vítězná

Startovat mohou plavci všech věkových kategorií. Plave se 100 m volným způsobem na čas. Vstup je zdarma. Každý výkon je ohodnocen body, celkový součet za všechny návštěvníky města se zasílá organizátorům závodu do Prahy.

Srdečně Vás všechny zveme!

Nábor mažoretek

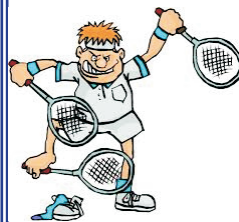
Mažoretky Linetbells Litovel z.s. zvou všechny děti ve věku 4 – 15let k náboru do našeho oddílu. Můžete přijít kdykoliv během září a října vyzkoušet si tento krásný taneční sport.

V úterý na Sokolovnu od 16.00 hod. nebo ve čtvrtek na ZŠ Jungmannovu od 16.00 hod. Těšit se na Vás budou naše trenérky.

hp

Spolek amatérských badmintonistů Litovel pořádá

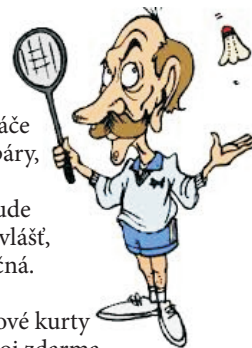
VÁNOČNÍ TURNAJ VE ČTYŘHRŘE BADMINTONU

Termín: čtvrtek 28. prosince 2017
Místo: hala ZŠ Vítězná Litovel

Startovné: 200 Kč za 1 hráče

Podmínky:

- turnaj je určen pro neregistrované hráče
- turnaje se mohou zúčastnit jakékoli páry, tedy mužské, ženské i smíšené.
- V případě dostatečného počtu párů bude vypsána soutěž pro každou kategorii zvlášť, v opačném případě bude soutěž společná.
- Po uzavření budete informováni.
- k dispozici budou min. 4 badmintonové kurty
- každý startující obdrží 1 jídlo a 1 nápoj zdarma

Příjem přihlášek do 27. listopadu 2017

na e-mailové adrese habermann.vl@seznam.cz

V přihlášce uveďte jméno a příjmení obou hráčů z páru, kontakt na sebe a současně uhradte startovné v hotovosti nebo na účet 402172083/0800.

Do zprávy pro příjemce uveďte jména obou hráčů.

Kontakt na pořadatele: Vlastimil Habermann 603 224 546
Josef Šon 732 306 523

Spartan race SPRINT Litovel

Třetí srpnovou sobotu roku 2017 se konal již třetí ročník extrémního závodu série Spartan Race SPRINT. Z litovelského závodu se stala žádaná událost a poprvé v českých končinách vyhlásil Spartan Race „VYPRODÁNO“.

Na start závodu se postavilo okolo 5 700 závodníků, což už je pěkná porce lidí i na Litovel. Organizátoři společně s dobrovolníky připravili zázemí i závod jak nejlépe mohli a podle toho to i tak vypadalo. Skvělá práce.

Proč si ale vybrat Sprint a zrovna Litovel? Je to velice jednoduché, právě kombinace vody, bahna, přírody a atmosféry, kterou vytváří fanoušci, je nezapomenutelná. Spousta nováčků i ostřílených závodníků se vrací zpět, a proto si závod v Litovli vydobyl nálepku nejkrásnějšího závodu ze série.

Teď už ale k samotnému závodu. Na start se postavila velice početná skupina 63 litovelských závodníků. Jelikož to byl domácí závod, měla naše parta nejlepších běžců na zádech těžké břemeno, a to umístit se mezi prvními třemi týmy z celkového počtu 339 týmů.

Ještě před startem naší vlny 9:30 jsme si udělali společnou rozčvičku na rozehrání svalů a hurá na start.

Nervozita stoupá, ale nedáváme ji na sobě znát a soustředěnost je na každém závodníkovi vidět. Společně si zařveme tříkrát AROO, dýmovnice je vhozena. Není cesty zpět a začíná odpocítávání ...3...2...1... START. Jsme vypuštěni na svůj vlastní osud a menší skupinka se dostává do popředí celého startovního pelotonu. Po prvním překonání vodní překážky si stále držíme tempo a pomalu se vzdalujeme

běží dál a ukazují nám záda, s čímž se nemůžeme jen tak spokojit. Následovalo plavání přes řeku, které jsme si náležitě užili, ale stále jsme nevěděli, co nás čeká jako další překážka. Mezitím jsme doběhli naše členy týmu a za zatáčkou už bylo jasno, čekalo překvapení v podobě Monkey bar – A. Teorie usušit si ruce hlínou z pole nebyla moc šťastná a místo suchých dlaní máme na rukou mazlavou

a adrenalin opět na svém vrcholu. První čtyři závodníci v cíli a čas vypadá zatím na 3. týmové místo. Doufáme, že to tak zůstane, ale posléze se dozvídáme smutnou zprávu. Tým rivalů ze SRTG Prostějov nás odsunuje na nepopulární čtvrté místo. Nedá se nic dělat, tohle je sport a je potřeba se soustředit na další závody, ve kterých se budeme snažit uspět lépe. Jak říká jedno přísloví, není důležité vyhrát, ale

zúčastnit se, a mít přitom stále úsměv na tváři.

Nejen za sebe ale i za celý tým můžu říci, že závod jsme si náležitě užili a není nic lepšího než vidět vyčerpané závodníky, ale stále s úsměvem na tváři.

Tímto děkuji celému týmu za jeho odvedené výkony, trenérovi Tomáši Meravěmu za tvrdou

přípravu, Hopsinky za suplementy a městu Litovel za podporu.

My se nevzdáváme a příští rok vám ty medaile vybojujeme!!!

David Seidl, závodník Spartan Race Training Group Litovel

zbytku závodníků. Máme tedy pěkný náskok, na překážkách více klidu a nemusíme čekat. Běžím společně s Tomem a následuje první velice obávaná překážka BALANCE, která nás párkrát vytrétovala, ale tentokrát jsme nad ní vyhráli. To už se nedá říct o SPEAR THROW – Oštěp. Prvních 30 burpees (angličáků). Hlavu vzhůru, ještě nikdo nevyhrál bez dřiny. Jen pár šťastných oštěp úspěšně zdolalo,

hmotu. Já zdolávám stylem opice, Tom a další padají. Po chvíli se dostávám do Festival areny, kde začíná peklo v podobě mokřých překážek. Většina závodníků padá na Multiringu, kde nejsem výjimkou. Musím říct, že nás to rozhodilo, jelikož na této překážce nikdy nechybujeme a vždy zvládáme levou zadní, ale kombinace vody a bahna dává zabrat. Fanoušci jako vždy dodávají síly k posledním metrům

6				1				5
		3	9		4	8		
	7		6		5		1	
	5	4				6	8	
1								3
	2	6				9	5	
	3		4		2		6	
		5	8		9	1		
4				6				8

Soutěž o diář na rok 2018

Dva z Vás získají diář v hodnotě 100 Kč!

Obtížnost: lehká

Podmínky soutěže:

Správně vylustěné sudoku odstříhněte nebo přepište a odevzdejte na podatelnu Městského úřadu Litovel. Připište k tomu své jméno, adresu a kontaktní údaje - telefon nebo e-mailovou adresu. Výhru získají dva z Vás, kteří odevzdají správně vylustěné sudoku v termínu konání soutěže.

Soutěž probíhá od 1. 10. do 20. 10. Výherce bude oznámen v příštím vydání Litovelských novin. Výhra bude k vyzvednutí po uveřejnění jmen v redakci Litovelských novin na MěÚ Litovel.

ZÁVOD, KTERÝ SE NEVZDÁVÁ!

FREE LITOVEL

BOBR
CUP

2017

7. 10. 2017
23. ROČNÍK

LITOVEL A OKOLÍ

VODÁCKÝ KEMP TJVS

Olomoucký kraj

